

folk SANDVIKENS
BIBLIOTEK

MEDIEPLAN

2006

Sammanställd av Ann Östman 2006-02-14

MEDIEPLAN FÖR SANDVIKENS FOLKBIBLIOTEK.

SYFTE

Syftet med föreliggande medieplan är främst att få en så god överensstämmelse som möjligt mellan behoven hos den målgrupp (främst invånare i Sandvikens kommun) vi har i uppdrag att arbeta för och bibliotekets bestånd av digitala och tryckta medier, samt tjänster i övrigt.

Vi behöver här beakta att vi ingår i ett nationellt, ja internationellt bibliotekssystem, till vilket vi inte bara kan erbjuda tjänster, utan även själva dra nytta av.

Vårt bibliotek är inte bara den fysiska byggnaden, utan ingår i ett större sammanhang, regionalt, nationellt och internationellt.

Vår målgrupp kan således vara betydligt större än den vi faktiskt kan konstatera i form av besökare på biblioteket. Vi erbjuder idag många digitala tjänster: hemsida inklusive katalog på nätet, e-böcker, databaser och frågetjänster såsom Fråga biblioteket. Detta innebär att vi kan serva långt fler människor, än de som kan ta sig till våra faktiska lokaler i Sandviken.!

MÅL

Målet är att på grundval av en genomtänkt medieplanering i så hög grad som möjligt uppfylla vad de måldokument vi har att arbeta efter (Unescos folkbiblioteksmanifest, Bibliotekslagen, lokala mål- och styrdokument) fastslår.

DAGSLÄGE

Samtliga fackavdelningar undergår en genomgripande översyn beträffande storlek, ålder, utlån och utnyttjandegrad. Översynen omfattar även referensavdelningen (som huvudsakligen är integrerad med respektive ämne) samt nätresurser (fria nätresurser lika väl som betaldata-baser och e-medier i stort).

Vi har att fastslå:

-Målgrupper

-Vad skall respektive avdelning innehålla?

-Vilken nivå skall medierna vara på?

-Hur förhåller sig respektive avdelning till övriga avdelningar/det övriga biblioteket?

-Hur anskaffar vi medierna?

-Hur gamla får de bli?

-Kan de omplaceras, magasineras eller skall de utrangeras?

-Hur kan filialerna profilera sig?

-Vad kan fjärrlånas?

-Vad behöver göras nu, det närmaste året?

-Hur kan avdelningarna utvecklas?

KOMPLETTERING

Översyn skall också göras för
avd Hc, Hce
skön- och facklitteratur på andra språk
avd L
avd för LL
AV-media
tidningar och tidskrifter
avd för barn och ungdom

NB: Medieplanen bör revideras minst en gång per år.

FRÅGOR FRAMÅT

1. Vilka nya digitala tjänster behöver vi kunna erbjuda?

”Gratistelefoni” =Skype <http://www.skype.com/>

”Podcasting” <http://en.wikipedia.org/wiki/Podcasting>

Mp3-böcker/musik: <http://www.handdator.se/mp3bok/>
http://music.download.com/2001-1_32-0.html

Kulda räknar med att komma med ett erbjudande om mp3-böcker för bibliotek, jfr pilotprojektet på Skövde stadsbibliotek
http://www.skovde.se/templates/S_Article.aspx?id=6951

2. Inköpskanaler – vilka kan vi slopa (om några) vilka bör vi lägga till/saknas?

3. Inköpsmetoder – hur ställer vi oss till BTJ:s erbjudande om profiltjänster?
Ska vi fortsätta med tryckta listor?

4. Kan vi hitta bra metoder för att närmare analysera vilka som använder våra tjänster/medier?
Referensgrupper, fokusgrupper?
Kan vi ta hjälp/samarbeta mer med informationsavdelningen beträffande kartläggning, statistik, webb, marknadsföring? Kartläggning av språkgrupper?

5. Temat för 2006 är mångkultur - hur speglar vi det? Idéer: Bjuda in författare, berättare, musiker från andra länder, lyfta fram våra medier på olika språk, producera informationsmaterial för våra låntagare på olika språk både på hemsida och i ”verkligheten”, inventera vilka språk som är representerade i Sandviken mm.

6. Hur kan vi upprätthålla - utveckla arbetet i våra ämnesgrupper? Hur delger vi varandra våra resultat? Visionsmöten där vi tillåter oss att drömma fritt och ohejdat?

Viktigt att vi får känna att vi verkligen driver på utvecklingen, och tillåter oss att känna oss nöjda med våra ansträngningar, att vi har roligt tillsammans!

Om verksamheten – tankar från grupp 3

Vid våra träffar har vi i diskussioner kring medieplanen berört många andra frågor som rör vår verksamhet. Nedan följer en förteckning över ärenden vi anser viktiga att hela personalgruppen diskuterar och tar ställning till.

- Det bör finnas en bra, ständigt aktuell snabbref. tillgänglig i informationsdisken.
- Kontinuerlig fortbildning i referensarbete måste bedrivas. Det är viktigt att vi kontinuerligt övar oss att använda fria nätresurser och biblioteketsdatabaser. Det är också viktigt att vi samtalar om det tryckta beståndet: handböcker, referenslitteratur, studielitteratur etc. Det görs lämpligast genom boksamtal på personalmöten.
- Ett stort ”torg” för exponering på nedre våning vore önskvärt. Det skulle kunna finnas vid cd-avdelningen eller ljushallen. Som på Akademibokhandeln i Stockholm, de har jättefina boktorg i entrén.
- Vi bör diskuteras vad nuvarande Musikrummet ska användas till. Vi anser att tryckt musikk litteratur har en alltför generös placering och att utrymmet skulle kunna komma till bättre användning.
- Programverksamhet inom olika fackämnen med kompletterande temaveckor bör ske kontinuerligt, där ämnesgrupperna turas om med planering och genomförande.

AVDELNING A – BÖCKER, BIBLIOTEK, ARKIV

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 92

Inköpta böcker: 35

Bestånd: 286

Utlån: 467

Utnyttjandegrad: 1,6
(2003)

Avdelning A är en liten avdelning med mycket arbetsmaterial för bibliotekets personal. Mycket av det beståndet finns i informationsdisken och på arbetsrummen.

Underavd. Ac-arkiv är av intresse för forskare, då framför allt släktforskare. Här är utnyttjandegraden 3,7.

Den underavdelning som används mest av låntagarna är Aef. Här finns böcker om redigeringsteknik, om att skriva uppsatser m.m.

Utnyttjandegraden är högre också här, 4,8.

Avd. Af har också ett allmänt intresse med bl.a. skrifthistoria och kalligrafi.

Målgrupper

Avdelningen vänder sig mycket till bibliotekspersonal men vissa underavdelningar ska vända sig till en intresserad allmänhet.

Underavdelningen Aef vänder sig mest till studerande på olika nivåer.

Vad ska avdelningen innehålla?

De underavdelningar som främst vänder sig till bibliotekspersonal bör ses över och då även det bestånd som finns i informationsdisken och på arbetsrummen.

Avd. Ac om arkiv kan kompletteras med nätresurser. T.ex.:

Släktforskning på nätet:

<http://www.genline.se/>

När genlines bildarkiv vid årsskiftet 2005/2006 är fullt utbyggt med kyrkböckerna från alla församlingar i Sveriges 24 län kommer det att innehålla mer än 34 miljoner sidor. Det är originalsidorna som

fotograferats, indexerats för släktforskning och digitaliserats för Internetanvändning.

Riksarkivet och Landsarkiven:

<http://www.ra.se/>.

SVAR:

<http://www.svar.ra.se/>

Information om och ur arkiv för Dig som forskar - både person- och samhällsrelaterat

Avd. Ae ska hållas aktuell med tanke på att tekniken för redigering förändras snabbt. Det är viktigt att hålla litteraturen uppdaterad.

Vilken nivå ska medierna vara på?

De underavdelningar som vänder sig till allmänheten ska ha alla nivåer representerade. En viss övervikt på kurslitteratur på avd.Ae är naturlig.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelning A är liten och rätt oansenlig. Den behöver inte vara så mycket större, tvärtom kan en del av den litteratur som vänder sig till bibliotekspersonal minska. Mycket av arbetsmaterialet har förlorat sin relevans eftersom arbetet har datoriserats.

Möjligen behöver vissa underavdelningar lyftas fram lite för att visa att de finns.

Hur anskaffar vi medierna?

Den litteratur som används som arbetsmaterial köps via BTJ, den litteraturen ges ut av BTJ och kan inte erhållas någon annanstans. De avdelningar som behöver vara aktuella måste följas upp och vi måste hålla koll på utvecklingen och utgivningen.

Hur gamla får de bli?

Det är svårt att dra hela avdelningen över en kam. Arbetsmaterialet och underavd. Ae bör hållas fräscht och aktuellt. Underavd. Ac om

arkiv är det naturligt att litteraturen är lite äldre, men det nya bör förstås också finnas.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Vi har gallrat en del och en del av arbetsmaterialet kan med fördel magasineras. Vi bör nog kolla vad som finns i magasinet och eventuellt gallra där.

Skiljer sig avdelningarna på Hb, filial, skolbibliotek?

Filialerna bör ha vissa handböcker som är till hjälp i deras arbete, medan HB kan ha lite mer täckande. Vissa huvudböcker i arkivkunskap och redigeringsteknik bör finnas på filialerna.

Vad kan fjärrlånas?

Vissa specialböcker och svåråtkomliga böcker kan fjärrlånas men vi försöker köpa in i första hand.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Vi har redan gjort en lättare gallring men magasinet behöver ses över. Vi behöver se över aktualiteten och eventuellt fräscha upp beståndet. Vi måste se över de nätresurser som finns och få fram ett bra sätt att förmedla dessa till låntagarna. Vi ska se över möjligheten att lyfta fram de avdelningar som är av allmänt intresse.

AVDELNING B – ALLMÄNT OCH BLANDAT

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 207

Inköpta böcker: 86

Bestånd: 799

Utlån: 820

Utnyttjandegrad: 1.0

Detta är en väldigt spretig avdelning som hörs på namnet. Avd. Ba – allmänna encyklopedier är ej medräknade. De flesta är nog referensmärkta. Bd är inte heller medräknat då det mest är tidskrifter. Den underavdelning som utan tvekan är mest använd är B1 – omstridda fenomen och företeelser, här utnyttjandegraden 3,1. Av de övriga är det bara Br – kommunikation, cybernetik och informationsteori, och Bs – masskommunikation som har en utnyttjandegrad på över 1,0. Båda avdelningarna har 1,4. En del encyklopedier finns även som nätresurs t.ex. Nationalencyklopedien.

Målgrupper

Avdelningen vänder sig till en intresserad allmänhet, men encyklopedierna används också mycket av studerande, från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Vi ska en aktuell och fräsch avdelning. Avdelningen är lite spretig med sitt blandade innehåll men i gengäld finns det nog något för de flesta här.

Vi ska titta på vilka nätresurser som finns och som kan lyftas fram.

Wikipedia – den fria encyklopedin

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Huvudsida>

Wikipedia är en [fri encyklopedi](#) med öppet innehåll som utvecklas av sina användare - en så kallad [wiki](#).

<http://www.allexperts.com/>

Över 4000 frivilliga experter svarar på frågor online

<http://www.svenskaakademien.se/LitiumInformation/site/page.asp?page=1>

Svenska Akademiens hemsida.

<http://www.kulturradet.se/>

Statens kulturråd, i dagligt tal Kulturrådet, är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Kulturrådets övergripande uppdrag är att förverkliga de nationella kulturpolitiska mål som regering och riksdag beslutar om.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Här måste alla nivåer vara representerade. De olika avdelningarna används av olika besökare och nivån måste få variera lite. Handlar det om Bf - allmän vetenskaplig verksamhet ligger kanske nivån något högre än på B1 – omstridda fenomen och företeelser.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Här finns många roliga och intressanta böcker t. ex essäsamlingar som skulle lånas ut mer om de syntes mer. Det är en avdelning som besökarna inte hittar till. Vi skulle behöva lyfta fram den mer och exponera böckerna bättre.

Hur anskaffar vi medierna?

Vi köper främst genom BTJ. Det borde gå att komplettera med fler inköpskanaler och följa utgivningen mer noggrant.

Hur gamla får de bli?

Litteraturen på avd. B skiljer sig mycket från varandra och därmed är skillnaden på ålder stor. Vissa avd. t.ex stipendier och fonder måste hållas väldigt aktuell medan vissa essäböcker håller sin aktualitet länge. Det måste avgöras från underavdelning till underavdelning.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Vi har börjat gallra lite lätt men det behövs mer och vi behöver diskutera igenom vad vi vill med avdelningen. Att magasinera böcker från avd. B är inte så stor idé, de lånas nog inte ut så mycket då. Vi måste gå igenom magasinet och se vad som finns där och om det behöver gallras även där.

Skiljer sig avdelningarna på HB, filial, skolbibliotek?

Bredden bör finnas på Hb. Filialerna bör ha minst ett aktuellt uppslagsverk och aktuella stipendieböcker. Vissa allmänna böcker bör också finnas på filialbiblioteken.

Vad kan fjärrlånas?

I första hand ska efterfrågad litteratur köpas in. Viss ”speciell” litteratur och avhandlingar kan lånas in.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Fortsätt gallring i öppen hylla och magasinet. Vi ska bli bättre på omvärldsbevakningen och komplettera avdelningen med nätresurser. Vi behöver titta på om beståndet behöver fräschas upp med nya upplagor etc.

Avdelning C : Religion

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 86

Inköp: 71

Bestånd: 1448

Utlån: 1160

Utnyttjandegrad: 0,8

(år 2003)

C är en förhållandevis stor avdelning, som generellt inte bör expandera. Däremot bör vissa avdelningar kompletteras. Som på många av fackavdelningarna dominerar det äldre beståndet. Utnyttjanegraden är låg, I topp ligger avd C : 3,1, Cme : 2,7 samt Cmg : 2,8.

Referenslitteraturen är, som på övriga avdelningar, till största delen integrerad. På denna avdelning utgörs referenslitteraturen huvudsakligen av ordböcker/lexika. Åldern varierar, med viss slagsida åt äldre titlar. Det behöver ju inte nödvändigtvis vara negativt, förutsatt att innehållet är "tidlöst" och böckerna är i god kondition.

Målgrupper

Avdelningen ska i första hand vända sig till en intresserad allmänhet, men också till studerande från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Avdelningen ska innehålla ett brett urval, för att så långt som möjligt belysa ämnet. Självklart ska det finnas relevanta uppslagsverk, samt övergripande litteratur likaväl som mer djupgående monografier inom de olika underavdelningarna.

Av särskilt intresse bör vara att bygga ut avdelningarna för icke-västerländska religioner.

Förutom tryckta volymer bör avdelningen kopplas till relevanta databaser, tidskrifter, ljudböcker, övrig AV-media.

Exempel på fria nätresurser:

[Adherents.com](http://www.adherents.com)

URL: <http://www.adherents.com>

Statistiska uppgifter av många slag över religioner; hur stora olika religioner är, vilka religioner som finns var, etc. En alfabetisk lista över religionsgrupper och en lista över geografiska områden. Ingen sökfunktion. Även kuriosa som en förteckning över berömda personer som är anhängare till olika trosgrupper.

Upphovsman: Adherents.com
Ämnesord: Religioner ; Statistik

RASK: kristendom
<http://rask.ub.uu.se/browse.cfm?ID=44>

Stor allmän ingång till ämnet. Bakom portalen står RASK, en portal som drivs som ett samarbetsprojekt inom ramen för [det svenska ansvarsbibliotekssystemet](#). Projektet är ett samarbete mellan Göteborgs, Stockholms och Uppsala universitetsbibliotek. Arbetet med urval, registrering och användarkontakter utförs av ämnesredaktörer/bibliotekarier från [forsknings- och specialbibliotek](#) i hela Sverige. För teknisk drift och utveckling ansvarar Enheten för digital publicering vid Uppsala universitetsbibliotek. Det går också att prenumerera på ett nyhetsbrev : [RASK-Nytt](#).

Bibeln.se:
<http://www.bibeln.se/>

Drivs av Svenska Bibelsällskapet, med säte i Uppsala. Så här presenterar de sig:**Svenska Bibelsällskapetets uppgift är...**

- översättning
 - spridning
 - användning
- ...av Bibeln.

Alla människor har rätt till en Bibel på ett språk de förstår och till ett pris de kan betala.

[Bibelsajten](#)

URL: <http://www.bibelsajten.nu>

Webbplats framför allt för ungdomar om kristen tro och Bibeln. Diskussionsforum och frågefunktion, men också sökmöjligheter. Särskilt användbara är artiklar om olika ämnen, film och musik. Upphovsman: Svenska Kyrkans Unga, Svenska Baptisternas Ungdomsförbund, Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS) och

Svenska Bibelsällskapet.

Ämnesord: Bibeln ; Kyrkohistoria ; Sverige

[Bibeln.se](http://www.bibeln.se)

URL: <http://www.bibeln.se>

Här kan man både bläddra och söka uttryck i texterna, få texter som handlar om ett visst tema, få förklaringar av vissa ord och uttryck samt läsa om Bibelns historia och översättningshistoria.

Upphovsman: Svenska Bibelsällskapet

Ämnesord: Bibeln

[Mer än bara ord : Bibeln i vårt kulturarv](http://www.ur.se/ord)

URL:<http://www.ur.se/ord>

Under 12 teman (t.ex. Helger och traditioner, Hantverk, Arkitektur, Konst, Musik) beskrivs hur Bibeln påverkat vår vardag. Ursprungligen ett projekt inom Utbildningsradion år 2000, men sidan är fortfarande aktuell och innehållsrik.

Upphovsman: Utbildningsradion

Ämnesord: Bibeln

Religious Tolerance.org

Presentation här: <http://www.religioustolerance.org/aboutus.htm>

Stor webbplats, tyvärr med reklam och tyvärr alltför inriktad på USA och Canada, men ändå väl värd att titta på. Innehåller artiklar om många religioner och religiösa & andliga grupperingar samt om andliga aspekter på olika "hot topics". Bäst är att gå direkt till undergrupperna [Religions A...Z](#), under World religions, [Spiritual paths](#) (här kan man hitta om New Age och om udda rörelser som t.ex. vampyrism), [Compare religions](#) och [Other hot topics](#). Sökfunktionen är enbart en Google-sökning i hela stora webbplatsen och ger inte mycket hjälp.

Upphovsman: Ontario Consultants of Religious Tolerance

[Birgittabibliografin](http://websok.libris.kb.se/websearch/form?type=birb)

URL: <http://websok.libris.kb.se/websearch/form?type=birb>

Specialdatabas inom LIBRIS. Bibliografi över litteratur om den heliga Birgitta, även tidskriftsartiklar och recensioner, publicerade fr.o.m.

1890-talet och till 700-årsjubileet 2003.

Upphovsman: Länsbiblioteket i Östergötland

Ämnesord: Helgon ; Bibliografi

[Saints & Angels](http://www.catholic.org/saints/)

URL: <http://www.catholic.org/saints/>

Korta beskrivningar över helgon inom katolska kyrkan. Undersida till Catholic online. Sökfuntion som dock är tveksam eftersom man måste söka på den amerikanska namnformen, t.ex. Bridget i st.f. Birgitta.

Upphovsman: Catholic Online

Ämnesord: Helgon

[Katolska kyrkan i Sverige](http://www.katolskakyrkan.se)

URL: <http://www.katolskakyrkan.se>

Officiell hemsida för katolska kyrkan i Sverige. Information om katolska kyrkan, dess troslära och seder. Nyhetsartiklar, biskopens dokument m.m. Många adresser till olika delar av organisationen i Sverige t.ex. till nationella själavården, dvs. för olika språkgrupper.

Upphovsman: Stockholms katolska stift

Ämnesord: Katolicism ; Katoliker

[Svenska kyrkan](http://www.svenskakyrkan.se)

URL: <http://www.svenskakyrkan.se>

Svenska kyrkans officiella hemsida. Sökfunktion och länkar till församlingar, stift, pressmeddelanden, kalender m.m. Statistiska och andra faktauppgifter. Information om dop, konfirmation, vigsel och begravning hittar man via rutan "Läs mer om".

Upphovsman: Svenska kyrkan

[Vatican : the holy sea](http://www.vatican.va)

URL: <http://www.vatican.va>

Vatikanens officiella hemsida på tyska, engelska, spanska, franska, italienska och portugisiska. Innehåller bl.a. information om påvarna sedan 1878 till dags dato, deras foton, kyrkliga dokument och brev. Klicka på The Holy Father för att få påvelängderna. Innehåller också information om Vatikanstaten, dess museum, historia etc.

Upphovsman: Vatikanen

Ämnesord: Katolska kyrkan

Encyclopedia Mythica:

<http://www.pantheon.org>

Encyclopedia online om myter. Presentation:

<http://www.pantheon.org/information/about.html>

Ett virtuellt uppslagsverk inom mytologi, folklöre och religion.

Innehåller uppgifter om gudar och myter från hela världen, minst 24 olika mytologier. Det besvärliga med ett engelskspråkigt uppslagsverk är att man kanske inte känner igen namnen, Tor heter Thor etc. Enkelt att navigera via mytologi eller världsdel eller legend. Det finns även bildgalleri och många legender och myter i fulltext.

Upphovsman: M.F. Lindemans

Ämnesord: Mytologi

[Islam glossery](#)

URL:

http://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/islam_glossary.shtml#top

Lexikon över begrepp och personer inom islam. Undersida till [BBC:s religionssida](#).

Upphovsman: BBC

Ämnesord: Islam ; Lexikon

[Islamguiden.com](#) 🇸🇪

URL: <http://www.islamguiden.com/>

Svensk webbplats som görs av två privatpersoner. Brett innehåll med artiklar om det mesta från koranförläringar till matrecept. Högtider, kalender och moskéer har egna avdelningar. Man söker via vänsterspalten där det tydligt framgår hur innehållet är indelat i avdelningar som Gud, Koranen, Profeten, Fem pelarna, Bönetider etc. Sådan sökning fungerar bättre än via funktionen för fritextsökning.

Upphovsman: IslamGuiden

Ämnesord: Islam

[Judaism 101](#)

URL: <http://www.jewfaq.org/toc.htm>

Virtuellt uppslagsverk om olika aspekter av judisk tro och tradition.

Innehållet är uppdelat i Ideas, People, Places, Things, Words, Deeds, Times och Life Cycle. Artiklarna är graderade i tre svårighetsgrader, men det är inte så att varje ämne har artiklar av alla tre svårighetsgraderna.

Upphovsman: Tracey Rich

Ämnesord: Judendom

[His Holiness The Dalai Lama](http://www.tibet.com/DL)

URL: <http://www.tibet.com/DL>

Dalai Lamas officiella hemsida med biografi, tal (t.ex. Nobelföreläsningen 1989) och texter.

Upphovsman: The Government of Tibet in Exile

Ämnesord: Dalai lamor

[The sikhism Home Page](http://www.sikhs.org/topics.htm)

URL: <http://www.sikhs.org/topics.htm>

Webbplats med mycket fakta om sikherna och deras heliga skrifter.

Upphovsman: Sandeep Sing Brar

Ämnesord: Sikher

[CESNUR : Center for studies on new religions](http://www.cesnur.org/)

URL: <http://www.cesnur.org/>

Webbplats för CESNUR, som är ett internationellt nätverk av forskargrupper som forskar om nya religionsrörelser. Under Texts and documents finns artiklar om nya religiösa rörelser, både som fenomen och artiklar om varje enskild rörelse. Här finns också artiklar om religionsfrihet, antikult och hjärntvätt. Ett index finns, men ingen fritextsökfunktion.

Upphovsman: Center for studies on new religions ; Massimo

Introvigne

Ämnesord: Nyreligiösa rörelser

[Religious movements](http://religiousmovements.lib.virginia.edu)

URL: <http://religiousmovements.lib.virginia.edu>

Webbplats där mer än 200 religiösa rörelser beskrivs. Beskrivningarna "the profiles" är objektiva och innehållsrika. De kompletteras med länkar och bibliografier. Ser tråkig ut, men har mycket gott

faktainnehåll.

Upphovsman: University of Virginia

Ämnesord: Nyreligiösa rörelser

Vilken nivå ska medierna vara på?

Nivån bör ligga på 2-3, nivå 1 bör kunna lånas in.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen känns möjligen aningen stor – men så ska den ju också spegla ett stort område! Den har haft/har fortfarande slagsida åt de geografiskt ”närmaste” signa, vilket ju nycket väl speglar tankegångarna – det etnocentriska fundamentet i SAB-systemet.

Hur anskaffar vi medierna?

För tillfället köper vi främst via BTJ:s sambindningslista. Här behöver vi bredda våra inköpskanaler till att omfatta även nätbokhandlar.

Hur gamla får de bli?

Här måste man sätta ribban i relation till varje underavdelning och hela tiden beakta vilken syn medierna speglar. Icke-västerländska verk yngre?

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Alla strategier bör provas!

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Bredare utbud bör finnas på HB, tillgängligt för övriga bibliotek att låna in.

Vad kan fjärrlånas?

Nivå 1=akademiska avhandlingar o dyl.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Gallras, gallras, gallras! Avdelningen bör analyseras och struktureras så att den västerländska (läs kristna) dominansen modereras, och de icke-västerländska religionerna får ett större spelrum. Världen förändras! Små, inaktuella underavdelningar bör slopas. Föryngring bör ske och översyn göras av vad vi bör erbjuda i form av övriga medier i ämnet: databaser, tidskrifter, AV-media. Exponering!

AVDELNING D - FILOSOFI OCH PSYKOLOGI

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 383

Inköpta böcker: 171

Bestånd: 2 227

Utlån: 4647

Utnyttjandegrad: 2,1

Avdelningen D består av stora områden; filosofi och psykologi. Den är utbruten tillsammans med avd E och placerad i ett eget rum, ganska ocentralt i biblioteket. Vi tror ändå att våra låntagare som söker denna typ av litteratur hittar dit. I rummet finns både bord och stolar som ger möjlighet att slå sig ned för att studera. Rummet används ibland som arbetsplats eftersom det har en glasdörr som går att stänga.

Avdelning D har 22 stycken underavdelningar av väldigt varierande art, alltifrån de stora filosofernas teorier till ockultism. Den högsta utnyttjandegraden (4,4) har avdelning Dd – Kunskaps- och vetenskapsteori där vi hittar en hel del kurslitteratur. 2 andra

avdelningar som utmärker sig med relativt hög utnyttjandegrad är avd. Dok – Tillämpad psykologi (3,1) samt Dop – Parapsykologi (3,6). Anmärkningsvärt är att den näst största avdelningen Dofa – Barn- och ungdomspsykologi inte har en större utnyttjandegrad än 1,1. Det tror vi till stor del beror på att många av böckerna är föråldrade – endast 19% nya. En rejäl gallring har dock påbörjats och förhoppningsvis kan detta förbättra utnyttjandegraden. I biblioteket finns även en föräldrarhylla vilken är placerad på barnavdelningen. Den består till stor del av nya, populära Dofa-böcker och dessa är inte inräknade i statistiken, vilket också kan vara en förklaring till det låga utnyttjandet.

Målgrupper

Avdelningen vänder sig främst till en intresserad allmänhet, med undantag för avdelning Dd som nog främst utnyttjas av studerande.

Vad ska avdelningen innehålla?

Beståndet skall kännas fräscht och aktuellt, men vissa avdelningar kan behöva behålla en del äldre litteratur t.ex. om enskilda filosofer. En sammanställning av elektroniska resurser samt hänvisningar till bibliotekets tidskrifter i ämnet bör finnas i rummet.

Vilken nivå skall medierna vara på?

Alla nivåer ska vara representerade. Vi behöver dels enklare böcker för nybörjare inom olika områden, men även mer avancerad litteratur för att kunna möta behovet av specialintresserade samt studerande.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen är redan nu relativt stor, och det verkar som om den kommer att växa om vi tittar på vilka böcker som ”ligger i tiden”, ex. ”må bra-böcker” samt ”tro på dig själv. På det hela taget så upplever vi avdelningen som väldigt levande.

Hur anskaffar vi medierna?

Tidigare köptes de flesta böckerna in via Bibliotekstjänst. Fortfarande köper vi en stor del av böckerna därifrån, men eftersom utgivningen av böcker på avdelning D är så stor, så avvaktar vi med en hel del

inköp, för att ha möjlighet att skaffa böcker som visar sig bli efterfrågade. I de fallen använder vi oss ofta av en internetbokhandel för extra snabb leverans.

Hur gamla får de bli?

På vissa avdelningar ex. Dbz – om enskilda filosofer kan böckerna tillåtas bli väldigt gamla, medan böckerna på vissa andra avdelningar är populära under en begränsad period, dvs har kortare livslängd.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Hela avdelningen är genomgången, även magasinet. Vi har gallrat en hel del, samt även magasinerat vissa titlar. Just nu känns avdelningen ganska fräsch och aktuell.

Skiljer sig avdelningarna på HB, filial, skolbibliotek???

Vi tycker att böcker från avdelning D inte behövs köpas in till skolbiblioteken, annat än i undantagsfall. Filialerna har redan en hel del av den populära litteraturen på avd. D och så tycker vi att det skall förbli. Om man önskar mer avancerad litteratur, så kan man låna in dessa böcker från HB.

Vad kan fjärrlånas?

Sådan litteratur som vi anser vara alltför avancerad eller smal för oss som folkbibliotek ska fjärrlånas.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Vi måste undersöka och lyfta fram de nätresurser som finns inom området. Tidskrifterna som hör till avdelningen bör också synliggöras bättre. Hålla efter gallringen i öppen hylla och magasinet. Snabbt byta ut trasiga böcker mot ev. nya upplagor.

AVDELNING E – UPPFOSTRAN OCH UNDERVISNING

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 341

Inköpta böcker: 104
Bestånd: 1236
Utlån: 2 685
Utnyttjandegrad: 2,2

Avdelning E känns som en ganska sammanhållen avdelning. Den är utbruten tillsammans med avdelning D och placerad i ett eget rum, ganska ocentralt i biblioteket. Vi tror ändå att de låntagare som söker denna typ av litteratur är duktiga på att hitta i biblioteket, I rummet finns både bord och stolar som ger möjlighet att slå sig ned för att studera. Rummet används ibland som arbetsplats eftersom det har en glasdörr som går att stänga.

Avdelning E har 13 underavdelningar som ämnesmässigt hänger bra ihop. Avdelning Eab – pedagogisk metodik - är den största underavdelningen med halva avdelningens bestånd, och står även för hälften av utlåningen. Utnyttjandegraden på avdelningen är relativt jämn och kan upplevas något låg (0,3 – 3,2). Vi hoppas i framtiden kunna förbättra dessa siffror eftersom vi genomfört en rejäl gallring under året. Till avdelning E har det tidigare funnits ett ganska stort bestånd som inte medräknats i denna statistik. Dessa böcker har varit placerade på Astrakan – bibliotekets AV- och skolbibliotekscentral – som i första hand vänder sig till kommunens pedagoger. Några av titlarna har enbart köpts in till Astrakan, men håller nu på att föras över till bibliotekets ordinarie bestånd, och därmed placeras i D & E-rummet.

Målgrupper

Avdelningen vänder sig främst till kommunens pedagoger, både verksamma och blivande.

Vad ska avdelningen innehålla?

En bra bredd av olika undervisningsmetoder och pedagogiska inriktningar.

Vilken nivå skall medierna vara på?

Eftersom avdelningen främst riktar sig till personer med en relativt hög utbildningsnivå, så är även de flesta böckerna på mellan- och ibland högsta nivån.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Det känns som om avdelningen har sin självklara målgrupp. Avdelning E är alltså inte så trendkänslig utan kommer alltid att efterfrågas.

Hur anskaffar vi medierna?

De flesta böckerna köps in via Bibliotekstjänst. Vi kompletterar även med en hel del inköpsförslag som vi får. I de fallen använder vi oss ofta av en internetbokhandel för extra snabb leverans. Ibland vänder vi oss även direkt till förlagen.

Hur gamla får de bli?

På ex. avdelningen Em-c, som till en del består av nya lagar, regler och förordningar får man vara extra observant på att beståndet är aktuellt. På andra avdelningar kan vi tillåta oss att behålla en del av de äldre böckerna eftersom vissa pedagogiska inriktningar inte blir föråldrade. Beståndet förnyas dessutom kontinuerligt i och med att många av dessa böcker ofta kommer ut i nya upplagor och då kan äldre utgåvor redan vara ”sönderlästa”.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

När det gäller kurslitteratur så behåller vi ofta en tidigare upplaga i magasinet. Vi har påbörjat en omplacering av avdelningens böcker från Astrakan till den ordinarie avdelningen. I den vevan har vi skänkt en del överexemplar till skolbiblioteken med förhoppningen att de ska få ett nytt liv där. En omfattande magasinering och gallring av avdelningen är genomförd.

Skiljer sig avdelningarna på HB, filial, skolbibliotek?

En hel del av böckerna på avdelningen finns nog ute på skolorna, tyvärr är de flesta inte registrerade i bibliotekskatalogen. Ute på filialerna behövs främst ett basbestånd. Speciallitteratur kan lånas in från HB.

Vad kan fjärrlånas?

Böcker på andra språk än svenska samt akademiska avhandlingar.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Fortsätta omplacera böcker från Astrakan. Undersöka och lyfta fram de nätresurser som finns inom området. Tidskrifterna som hör till avdelningen bör också synliggöras bättre. Hålla efter gallringen i öppen hylla och magasinet. Snabbt byta ut trasiga böcker mot ev. nya upplagor.

Avdelning F- språk

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 692

Inköp: 76

Bestånd: 1679

Utlån: 2217

Utnyttjandegrad: 1,3
(år 2003)

Avdelning F är en stor avdelning på biblioteket, vilket förmodligen ligger i ämnets natur! Innehållet är i behov av gallring och förnyring, särskilt på området språkkurser. De gamla bok och bandpaketen bör bytas ut mot bok och cd-skivor samt cd-rom-skivor, vilket är mycket efterfrågat. De språk där vi noterat särskild efterfrågan är spanska, engelska franska och italienska.

Referensverken består i princip av av ordböcker, lexika.

Målgrupper

Avdelningen bör naturligtvis vända sig till en språkintresserad allmänhet, men i synnerhet till de som vill lära sig språk.

Vad ska avdelningen innehålla?

Avdelningen skall innehålla tryckta böcker, ljudböcker, AV-material. Tidskrifter (inte minst på andra språk!) bör också kopplas till avdelningen, likaväl som ämnesdatabaser.

Referensverk bör erbjudas såsom ordböcker och lexika, både allmänna såväl som fackinriktade.

Exempel på fria nätresurser:

Tema Modersmål:

<http://modersmal.skolutveckling.se/projekt/>

Portal. Ansvariga: Mai Beijer, Utbildningsråd, Myndigheten för skolutveckling Tel: 0852778230

Mail: mai.beijer@skolutveckling.se

Christina Szekely, Projektledare på Skoldatanätet, tel: 08-52778134

Mail: christina.szekely@skolutveckling.se

Mats Wennerholm, Ansvarig för Tema Modersmål. Tel: 08-52778241

Mail: mats.wennerholm@skolutveckling.se

Ordboken nu:

<http://www.ordboken.nu/>

En tjänst som länkar till ordböcker, uppslagsverk och liknande siter på nätet. Svårt att hitta avsändaren, men innehållet är bra.

Your Dictionary.com:

<http://www.yourdictionary.com/>

Presentationen: <http://www.yourdictionary.com/about.html>

“yourDictionary.com is a language products and services company that maintains the most comprehensive and authoritative language portal on the web with more than 2500 **dictionaries** and **grammars** in over 300 languages, **games** that build language skills, and a **forum (The Agora)** for discussing language issues with the logophile community. More than 1,000,000 people a month visit our website.”

Nomina – våra förnamn:

<http://www.historiska.se/learning/nomina/search.asp>

Namndatabas=vad betyder namnet? Bakom står Historiska museet.

PRV-Personnamn:

<http://www.prv.se/personnamn/start.html>

Sköts av Patent-och Registreringsverket. Patent- och registreringsverket (PRV) ger skydd och ensamrätt till tekniska idéer, varumärken och design. Vi ger dig möjlighet att byta ditt personnamn och skaffa utgivningsbevis för tidskrifter. Vi erbjuder uppdragstjänster och kurser inom alla våra områden.

PRV är en avgiftsfinansierad statlig myndighet som finns i Stockholm och Söderhamn med cirka 470 medarbetare.

I Stockholm finner du verksledningen, patentavdelningen och PRV InterPat. I Söderhamn finns design- och varumärkesavdelningen med enheterna för varumärken, design, periodisk skrift och personnamn

[Lexin](#)

URL: <http://www-lexikon.nada.kth.se/skolverket/lexin.shtml>

En kombination av lexikon och ordböcker. Finns för närvarande på elva olika språk: engelska, albanska, arabiska, bosniska, finska, grekiska, kroatiska, ryska, serbiska, spanska, turkiska.

Upphovsman: Myndigheten för skolutveckling

[Mångkulturella almanackan](#)

URL: <http://www.mkc.botkyrka.se/alma/index.html>

Webbplats med information om förnamn från andra språk- och kulturområden än det svenska. För närvarande hittar man kurdiska, grekiska, polska, eritreanska, chilenska, persiska namn, men också svenska och samiska namn. För att komma rätt måste man klicka på Namn och namnsdagar i vänstermenyn.

Upphovsman: Mångkulturellt centrum

Ämnesord: Personnamn

[Skandinavisk ordbok](#)

URL: http://www.nordskol.org/ordbog/index_sv.html

Ordboken innehåller 3000 ord på svenska, norska och danska.

Vanliga, välkända ord, men ord som kan vålla bekymmer vid kontakter mellan de nordiska länderna.

Upphovsman: Nordiska skolnätet
Ämnesord: Svenska språket ; Norska språket ; Danska språket ;
Lexikon

[Svenska Akademiens ordbok](#) 🇸🇪

URL: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>

Digital version av SAOB som beskriver svenskt skriftspråk från 1521 till våra dagar. I SAOB ges ordens betydelser, uttal, böjning och stavning samt kortfattad etymologi. Varje betydelse illustreras med ett antal språkprov. SAOB är under uppbyggnad och omfattar nu A-Till. Sökbar på ord men ej bläddringsbar.

Upphovsman: Svenska Akademien
Ämnesord: Svenska språket ; Lexikon

[Synonymer.se](#) 🇸🇪

URL: <http://www.synonymer.se/>

Databas med svenska och engelska synonymer. Den svenska delen grundar sig på Bonniers synonymordbok av Göran Walter och innehåller 30.000 uppslagsord med 190.000 synonymer och fraser samt 1.000 motsatsord (antonymer). Den engelska delen innehåller 7.200 uppslagsord med synonymer.

Upphovsman: Göran Walter, Synonymer.se
Ämnesord: Svenska språket ; Engelska språket ; Synonymer ; Lexikon

[100 svenska dialekter idag](#) 🇸🇪

URL: <http://swedia.ling.umu.se>

Dialektprover från hela det svenska språkområdet, inspelade 1998 - 2000.

Upphovsman: SweDia, avdelningarna för fonetik vid Lunds, Stockholms och Umeå universitet
Ämnesord: Svenska språket ; Dialekter

[Merriam-Webster OnLine](#)

URL: <http://www.m-w.com/>

Engelsk-engelskt lexikon baserat på Merriam-Websters Collegiate Dictionary, 10 ed.

Upphovsman: Merriam-Webster Inc.
Ämnesord: Engelska språket ; Lexikon

[WordReference.com : Online French, Italian and Spanish Dictionary](http://www.wordreference.com/)

URL: <http://www.wordreference.com/>

Lexikon på franska, italienska och spanska med översättningar till engelska och tvärtom. Upphovsman: WordReference.com

Ämnesord: Franska språket ; Italienska språket ; Spanska språket ; Engelska språket ; Lexikon

[Handalfabetet](http://www.sdrf.se/sdr/valkommen/teckensprak/handalfabet/handalfabet.html)

URL:

<http://www.sdrf.se/sdr/valkommen/teckensprak/handalfabet/handalfabet.html>

Handalfabetet A-Ö.

Upphovsman: Sveriges dövas riksförbund

Ämnesord: Teckenspråk

[Svenskt teckenspråkslexikon](http://www.ling.su.se/tsp/weblexikon/weblexikon.html)

URL: <http://www.ling.su.se/tsp/weblexikon/weblexikon.html>

Digital version av Svenskt teckenspråkslexikon med videosekvenser.

Sökbar på bl.a svenskt ord, ord i översättning, teckennummer, ämne och region. Här finns också databaserna Tecken för begrepp inom språkvetenskap, Tecken för matematiska begrepp samt Tecken inom området bridge. Videosekvenserna kräver QuickTime som kan laddas ner från webbplatsen.

Upphovsman: Sveriges Dövas Riksförbund ; Stockholms universitet

Ämnesord: Teckenspråk ; Lexikon

Vilken nivå ska medierna vara på?

2-3.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen är omfattande, och bör så vara. Vi lever i ett mångkulturellt, globalt samhälle, som ställer höga krav på språkkunskaper och förståelse över gränserna. Där har vi en särskild skyldighet att ta tillvara och sprida så många resurser som möjligt.

Hur anskaffar vi medierna?

Btj, nätbokhandlar, bokhandeln, förlag.

Hur gamla får de bli?

Medierna bör helst inte bli äldre än 10 år. Språk är inte bara språk, utan speglar det samhälle vari de existerar!

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Språkhistoria kan magasineras, språkkurser bör utrangeras (enl ovan).

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Vad kan fjärrlånas?

Nivå 1.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Se ovan.

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Avdelningen kommer att aktualiseras, efter översyn kommer kanske ngn underavdelning att gallras, andra att få ta mer utrymme i anspråk.

Avdelning G – Litteraturvetenskap

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 186

Inköp: 100
Bestånd: 2197
lån:622
Utnyttjandegrad: 0,3
(år 2003)

Majoriteten av de tryckta böckerna är äldre än 11 år. Det bör kanske vara tillåtet med högre ålder på denna avdelning? En översyn måste naturligtvis göras. Många verk rör sig över huvud taget inte. Referensavdelningen består huvudsakligen av litteraturvetenskapliga verk samt uppslagsverk.

Målgrupper

En bred intresserad allmänhet, studerande från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Översiktliga verk lika väl som monografier. Referens i betydelsen uppslagsverk inom ämnet, lika väl som till utlån.

Exempel på fria nätresurser:

[BULB](#)

URL: <http://websok.libris.kb.se/websearch/form?type=bulb>
Sökbar databas med referenser till tidskriftsartiklar och böcker av teoretisk karaktär inom ämnet barn- och ungdomslitteratur. Även enskilda kapitel i samlingsverk indexeras och kan sökas i särskilt fält. Titlar publicerade 1998 och framåt bevakas löpande, men även en del äldre material finns med. Databasen är en del av den totala Libris-databasen.

Upphovsman: Svenska barnboksinstitutet

Ämnesord: Barn- och ungdomslitteratur ; Bibliografi ; Norge

[Svensk litteraturvetenskaplig bibliografi](#)

URL: <http://websok.libris.kb.se/websearch/form?type=slb>
Ämnesbibliografi med referenser till monografier, artiklar och recensioner inom ämnet svensk litteraturvetenskap. Bibliografien är

sökbar på Internet under perioden 1993-2000 som en del av LIBRIS-databasen. 2001 upphörde den löpande bevakningen på grund av medelsbrist, men viss registrering av litteraturvetenskapligt material sker även fortsättningsvis i LIBRIS. För material som är utgivet 1992 och tidigare hänvisas till tryckta bibliografier. Åren 1881-2002 ingick Svensk litteraturvetenskaplig bibliografi i i årsboken Samlaren. Förutom de årliga bibliografierna finns även några kumulerade sammanställningar. Projekt Runeberg har digitaliserat äldre årgångar av [Samlaren \(1881-1935\)](#).

Upphovsman: Uppsala universitetsbibliotek

Ämnesord: Litteraturhistoria ; Bibliografi ; Sverige

Svensk litteraturhistoria i sammandrag:

<http://runeberg.org/svlihist/>

Ligger under Projekt Runeberg: **Projekt Runeberg** (runeberg.org) arbetar på frivillig grund med att skapa fria elektroniska utgåvor av klassisk nordisk litteratur och göra dem öppet tillgängliga över Internet. Det grundades 1992 och hör hemma hos datorföreningen [LYSATOR](#) vid [Linköpings universitet](#) i Linköping, Sverige

Boktips.net:

<http://www.boktips.net/>

Boktipsdatabas, samarbete mellan biblioteken i Västra Götaland.

Projektet samordnas av [Regionbibliotek Västra Götaland](#) med stöd från [Kulturrådet](#).

[Dels - Litterära sällskap](#)

URL: <http://www.dels.nu>

Förteckning över svenska litterära sällskap med kontaktuppgifter samt länkar till sällskapens egna webbplatser i förekommande fall. Välj sällskap i rullisten överst i högra listen eller använd sökrutan längst ner till höger.

Upphovsman: De litterära sällskapens samarbetsnämnd (DELS)

Ämnesord: Litterära sällskap ; Sverige

Författare i Gästrikland och Hälsingland

URL: <http://www.lg.se/bibliotekgb/forfattare/>

Detta är en uppdaterad Internetversion av det omfattande verket Gästrik Hälsinge Litteratur som sammanställdes och presenterades av undertecknad 1996 och

Upphovsman: Författaren Bernt-Olov Andersson, Sandviken.

Litteraturberget

URL: <http://www.litteraturberget.se>

Presentationer av författarskap med anknytning till Bergslagsregionen i södra Dalarna. Webbplatsen innehåller fjorton författarbiografier, 65 verkbeskrivningar samt bibliografiska upplysningar om recensioner och artiklar.

Upphovsman: Ludvika kommun, Kultur- och fritidsförvaltningen

Ämnesord: Svenska författare

Forfatterprofiler

URL: http://www.litteraturnet.dk/index_dk.asp

Sökbar databas som ingår i det danska projektet Litteraturnet, en guide till den danska litteraturen. Databasen innehåller information om ett hundratal danska författare, både nutida och äldre: biografiskt material, fulltextartiklar, recensioner, textutdrag och bibliografier. Delar av materialet finns även i engelsk översättning. Sökning på författare/boktitel.

Upphovsman: Dansk Litteratur Center/Kulturnet Danmark

Ämnesord: Danska författare

Ord i tiden

URL: <http://forfattarna.biblioteken.fi>

Sökbar databas över moderna finländska författare. Här får man biografiska uppgifter, bibliografier, textprov och länkar till relaterat material på Internet. Databasen har en avancerad sökfunktion där man kan välja att söka på antingen författare eller titlar och därefter begränsa på olika vis (födelseår, hemort, kön, utgivningsår, form osv.).

Upphovsman: Helsingfors stadsbibliotek
Ämnesord: Finska författare ; Finsk litteratur

[glbtq - an encyclopedia of gay, lesbian, bisexual, transgender & queer culture](http://www.glbtc.com/subject/literature_a-b.html)

URL: http://www.glbtc.com/subject/literature_a-b.html

Engelskspråkigt digitalt uppslagsverk om homo-, bi- och transsexuella inom kultur och samhällsliv. En avdelning i uppslagsverket behandlar skönlitteratur och litteraturhistoria, med artiklar av varierande längd. Alfabetiska och ämnesindelade ingångar till materialet.

Upphovsman: glbtq. Inc.

Ämnesord: Litteratur ; Bisexuella ; Homosexuella ; Transsexuella

[100 vägar till Afrika](http://www.nai.uu.se/hundra_vagar/startsida.html)

URL: http://www.nai.uu.se/hundra_vagar/startsida.html

Omarbetad nätutgåva av den tryckta boken 100 vägar till Afrika (Nordiska Afrikainstitutet, 1995). Boken innehåller översikt och historik, presentationer av ett femtiotal moderna afrikanska författarskap från 17 länder med biografier samt uppgifter om enskilda boktitlar. Man kan bläddra i alfabetiska förteckningar över författare, titlar eller länder. Hela boken går även att ladda hem som PDF-fil.

Upphovsman: Barbro Norström Ridæus

Ämnesord: Afrikanska författare ; Afrikansk litteratur

[The Cambridge History of English and American Literature](http://www.bartleby.com/cambridge/)

URL: <http://www.bartleby.com/cambridge/>

Elektronisk version av ett uppslagsverk i 18 volymer. Den tryckta originalupplagan gavs ut 1907-1921 och omfattade över 11 000 sidor. Verket täcker engelsk och amerikansk litteraturhistoria fram till 1900-talets början. Ingång via den kapitelindelade innehållsförteckningen samt möjlighet till fritextsökning.

Upphovsman: Putnam, 1907-21 ; Bartleby.com, 2000

Ämnesord: Litteraturhistoria

[DNA of Literature](http://www.parisreview.com/literature.php)

URL: <http://www.parisreview.com/literature.php>

Den litterära tidskriften Paris Review är omtalad för sina långa

intervjuer med berömda författare. På tidskriftens webbplats kan man ta del av samtliga ca 300 intervjuer som publicerats i tidskriften från 1950-talet och framåt. Artiklarna publiceras i PDF-format. Man kan bläddra i en alfabetisk förteckning över författarnas efternamn eller kronologiskt efter publiceringsår.

Upphovsman: Paris Review

Ämnesord: Författare ; Intervjuer

The Literary Encyclopedia:

<http://www.litencyc.com/>

Presentation: <http://www.litencyc.com/editors.php> Citat ur

presentationen: "This publication is being written by more than a thousand scholars, nearly all currently teaching in universities in the English-speaking world. It is unusual in that it is collectively owned by its editors and writers; in this respect, as in many others, it incarnates the ideals of openness and modernity of the medium in which it is produced whilst also bringing to it the kind of disciplinary rigour associated with the established tradition of printed reference works."

Macondo:

<http://www.macondo.nu/index.htm>

macondo.nu presenterar latinamerikanska, karibiska och afrikanska författare och deras översatta verk.

Nu kommer också Nordafrika, Mellanöstern och Asien.

Modern American Poetry

URL: <http://www.english.uiuc.edu/maps/index.htm>

Webbplats som är tänkt att fungera som ett komplement till boken *Anthology of Modern American Poetry* (Oxford University Press, 2000). Sidorna innehåller biografisk information om 160 nutida amerikanska poeter, bibliografier, analyser av enskilda dikter samt lyrik i fulltext. Materialet omfattning varierar mycket mellan olika författarskap. Ingång via en alfabetisk förteckning över poeterna.

Upphovsman: Department of English, University of Illinois

Ämnesord: Amerikanska författare ; Poesi

NILS: Litterära priser

URL: <http://www2.malmo.stadsbibliotek.org/nils/litterat/littpris.html>

Förteckning över svenska och sannordiska litterära priser med kontinuerligt uppdaterad information om pristagare.

Upphovsman: Lånecentralen i Malmö

Ämnesord: Litterära priser ; Sverige

Vilken nivå ska medierna vara på?

2-3, även nivå 1 kan vara aktuell (populärt skrivna avhandlingar).

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Det är en med rätta stor avvelning. G och underavdelningar är ju ett av kärnområdena på biblioteket, och man kan här inte ha samma krav på utnyttjandegrad som på en annan fackavdelning. Den utnyttjas till stor del av studerande, inte minst uppslagsverken men även litteraturhistoria likaväl som monografier.

Hur anskaffar vi medierna?

Vi köper via btj, nätbokhandel, i vissa fall direkt från förlag/bokhandel.

Hur gamla får de bli?

Svårt att sätta en generell regel här, det beror på skick och innehåll, möjlighet att nyanskaffa eller ej.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Först och främst behöver vi göra en grovgallring för att kunna urskilja nästa steg.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

HB bör ha ett bredare bestånd.

Vad kan fjärrlånas?

Svårare avhandlingar, smalare specifika titlar. Titlar på smalare språk.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Grovgallring, uttagande av statistikprofil, fingallring, generell översyn, vad ska vara bas, vad ska vara påbyggnad. Hur tänker vi referens på avdelningen? Folianerna?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Den kommer att fräschas upp med varsam hand!

AVDELNING I – KONST, MUSIK, TEATER FILM

Hur ser avdelningen ut nu?

Utgivning: 412

Inköpta böcker: 177

Bestånd: 3 354

Utlån: 2 429

Utnyttjandegrad: 0,7

Avdelningen är omfattande och utbruten ur SAB-systemet.

Folianerna är integrerade i beståndet. Placeringen är tyvärr inte så central, men tanken finns att den ska kunna placeras i nära anslutning till Konsthallen som ligger ”vägg i vägg” med biblioteket.

Avdelning Ij Musik är utbruten och finns i musikrummet tillsammans med avd. X.

Utnyttjandegraden varierar mycket mellan de olika signumerna.

Målgrupper

Kommunen har ett omfattande estetprogram inom gymnasieskolan med inriktningar mot bild, musik, teater och film/video. Det finns också ett program med inriktning design och inredning.

Utöver dessa speciella målgrupper finns en intresserad allmänhet.

Vad ska avdelningen innehålla?

Beståndet ska kännas fräscht samtidigt som den historiska aspekten tillgodoses.

Ibz – särskilda konstnärer har den högsta utlåningen, utnyttjandegraden är däremot låg i förhållande till beståndet.

Heminredning, Ijh, och målarkonst, Ie, har de högsta utnyttjandegraderna.

En sammanställning av elektroniska resurser bör finnas vid avdelningens fysiska bestånd.

Exempel på nätresurser:

<http://www.konstakademien.se/>

Kungliga Akademien för de fria konsterna

<http://www.statenskonstrad.se/>

Uppdraget definieras här: <http://www.statenskonstrad.se/9000c>

<http://www.konstfack.se/>

Sveriges äldsta och nyaste konst- och designhögskola.

<http://www.kultur.nu/Arkitektur/Arkitekter/index.asp>

Kulturnät Sverige – länkar till Sveriges kultur – det är föreningen för Kulturnät Sverige som driver verksamheten.

<http://www.arkitekturmuseet.se/flash/index.xml>

Arkitekturmuseets hemsida

Vilken nivå ska medierna vara på?

Vi ska vända oss både till en bred målgrupp samtidigt som vi ska ta tillvara de speciella intressen som finns vid Sandvikens skolor. Vi måste ha medier som vänder sig till allt från högstadiet upp till viss kurslitteratur på högskolan.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen är rätt stor och skulle behöva lyftas fram lite mer. Det finns gott om arbetsbord och sittplatser i närheten till avdelningen vilket är bra.

Hur anskaffar vi medierna?

Vi köper det mesta genom BTJ, men vi skulle kunna ha bättre koll på de speciella konstförlag, museernas utgivning och andra inköpskanaler.

Hur gamla får de bli?

Det måste nog avgöras lite från fall till fall. En del konstnärsbiografier är aktuella även om de är mycket gamla, medan en del föråldras väldigt snabbt.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Gallringen är påbörjad och känns rätt akut. Det blir ett lyft när man kan skylta böckerna mera. Magasinet behöver också gås igenom och se vad som finns och vad som kan gallras där.

Skiljer sig avdelningarna på HB, filialer, skolbibliotek?

Bredden måste finnas på HB. Filialerna måste ha vissa uppslagsverk och viss aktuell litteratur samt de mesta kända konstnärsbiografierna.

Vad kan fjärrlånas?

Speciell litteratur kan fjärrlånas men den allmänna och aktuella, efterfrågade litteraturen ska köpas in.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Gallringen som är påbörjad ska avslutas och vissa kompletteringar måste köpas in.

Skyltningen måste bli bättre.

Vi ska bli bättre på omvärldsbevakningen och hitta nya inköpskanaler. På sikt hoppas vi på en lösning där vi kan få avdelningen närmare Konsthallen och det musikrum vi har idag.

Vi ska inventera nätresurser och se till att det finns information om dessa vid avdelningen. Likaså information om de tidskrifter som anknyter till området måste finnas vid avdelningen.

Avd Ij - Musik

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: Saknar särskilda siffror. Ligger under I.

Inköp: Se ovan.

Bestånd: 299
lån:483
Utnyttjandegrad: 0,7
(år 2003)

Huvuddelen av böckerna är äldre än 11 år. Mycket är gammalt således, och behöver ses över, bytas ut. Viss referens rör sig inte. Vissa underavdelningar är allt för små i omfånget, med föråldrat material. Bör ses över, förnygras, utvidgas. Om det inte går, bör vi överväga att ta bort dem.

Målgrupper

En bred intresserad allmänhet, studerande från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Uppslagsverk, monografier, biografier.

Exempel på fria nätresurser:

RASK – musik:

<http://rask.ub.uu.se/browse.cfm?id=35>

Det virtuelle musikbibliotek:

<http://dvm.nu/>

Det Virtuelle Musikbibliotek (DVM) henvender sig i første omgang til musikstuderende og forskere ved højere læreanstalter i Danmark, men alle musikinteresserede vil kunne finde interessante informationer og ressourcer via DVM. Vi har vægtet præsentationen af danske ressourcer særligt højt, og vil i kraft af flere digitaliseringsprojekter i det kommende år yderligere konsolidere denne strategi. Klippet från:

<http://dvm.nu/hierarchy/dvm/index.tkl?type=none>

All Music Guide:

<http://www.allmusic.com/>

Databas med inspelad musik. Artistbiografier och skivrecensioner. Sök på artist, skivtitel, sångtitel, genre eller skivmärke

[All About Jazz](#)

URL: <http://www.allaboutjazz.com/>

En amerikansk resurs som fr.a. innehåller material om modern jazz och dess olika stilar från bebop och cool jazz till fusion, hip-hop och hard bop. Här finner man omfattande biografier över jazzmusiker, intervjuer, artiklar, nyheter och många recensioner av CD-skivor, videor, böcker och konserter samt tips för att bygga upp en jazzsamling. Fritextsökning.

Upphovsman: All About Jazz

Ämnesord: Jazz

[Allmusic](#)

URL: <http://www.allmusic.com>

Mycket stor faktadatabas med inspelad musik som är sökbar via personnamn, albumtitel, sångtitel och "classical works". Man kan också leta sig fram via musikstil och genre bl.a. klassisk musik, blues, country, jazz, folkmusik, world music, rock, pop, techno, rap etc. Innehåller utförliga biografier, diskografier och recensioner. Om man registrerar sig, vilket är gratis, får man tillgång till en avancerad sökfunktion och utökad information om musiker och skivor m.m.

Upphovsman; All Media Guide, LCC

Ämnesord: Diskografier ; Musiker

[The Aria Database](#)

URL: <http://www.aria-database.com/ariadbse.html>

Databas med nästan 1300 arior från 170 operor sökbara på bl.a. titel, kompositör, opera, stämmor, texter samt översättningar fr.a. till engelska. Förtecknar samtliga arior av Berlioz, Mozart, Puccini, Wagner och Verdi.

Upphovsman: Robert Glaubitz

Ämnesord: Arior

[Classical Net](#)

URL: <http://www.classical.net/search/search.pl>

Guide till klassisk musik som innehåller biografiska och bibliografiska uppgifter om tonsättare, recensioner av skivor och böcker samt rekommendationer hur man bygger upp en bra musiksamling av klassisk musik.

Upphovsman: Dave Lampson
Ämnesord: Klassisk musik ; Tonsättare

Hit Facts Sweden

URL: <http://www.mic.stim.se/avd/mic/prod/hitfacts.nsf/>

Databas på engelska med material om nya svenska artister och rock- och popgrupper inom hiphop, house, metal, pop, punk, reggae, rock, soul, techno m.fl. stilar. Ger biografisk information, intervjuer och nyheter, hitlistor m.m.

Upphovsman: STIM/Svensk Musik

Ämnesord: Pop ; Rock

MusikalNet:

<http://musikal.net/>

OperaGlass

URL: <http://opera.stanford.edu/index.html>

Hemsida om opera med kortfattad information om tonsättare, librettister, sångare och historik över operaföreställningar. Innehåller även ett stort antal libretton på originalspråket, synopsis samt diskografier.

Upphovsman: Rick Bogart

Ämnesord: Operor ; Libretton

Psalmskatten:

<http://hem.crossnet.se/rundqvist/psalmskatten/>

Innehåller bla. Then Svenska Psalmboken (1695) (Text), Den svenska psalmboken (1819) (Text), Den svenska psalmboken (1937) (Text), Den svenska koralboken (1937) (MIDI) och Sånger av Lina Sandell-Berg (Text)

STIM/Svensk Musik: Biografier

URL: <http://www.mic.stim.se/avd/mic/prod/personer.nsf/Biografier?...>

Innehållsrik, men svåröverskådlig, webbplats med information om svenska komponister och deras musik. Under rubriken Biografier

finner man material om både "populära" och "seriösa" tonsättare. Här finns också en katalog med verkförteckningar, ibland även försedda med verkcommentarer.

Upphovsman: STIM/Svensk Musik

Ämnesord: Tonsättare

[Ultimate Band List](#)

URL: <http://ubl.artistdirect.com/music/ubl/search/0,,,00.html>

Omfångsrik databas med inspelad musik med över 100 000 biografier över musiker och grupper framför allt inom rock- och pop, hip-hop, punk, country och soul. Sökbar på artistnamn, albumtitel, sångtitel och skivmärke. Innehåller även uppgifter om festivaler, konserter, tidskrifter och e-zines samt länkar till 1000-tals webbsidor med musik.

Upphovsman: Artist Direct

Ämnesord: Pop ; Rock; Rockmusiker

[Vissamlingarna](#)

URL: <http://www.vissamlingarna.se/index.asp?id=75>

Visbiblioteket och visarkivet i Västervik siktar på att bli Sverige mest kompletta bibliotek för material om den svenska visan och för frågor om visor. I bibliotekskatalogen Algot kan man söka deras samling av böcker, noter och skivor.

Upphovsman: Västerviks bibliotek

Ämnesord: Visor

Vilken nivå ska medierna vara på?

2-3

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Ij är utbrutet från I, och placerat i ett särskilt rum tillsammans med avd X.Ij behöver inventeras och fräschas upp, bitvis magert/föråldrat innehåll.

Hur anskaffar vi medierna?

Btj, nätbokhandel, bokhandel, direkt från förlag.

Hur gamla får de bli?

Svårt att säga generellt, minns en tumregel om 5 år!

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Här bör vi huvudsakligen gallra till kassation, med undantag för sällsynta/svårersättliga titlar

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Vad kan fjärrlånas?

Nivå 1, smala titlar på smala språk.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Översyn, gallring, nyanskaffning, kompletteringsköp.

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Se ovan.

Avdelning J – Arkeologi

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 76

Inköpta böcker: 11

Bestånd: 339

Utlån: 145

Utnyttjandegrad: 0.43

(år 2003)

J är en liten avdelning. Den bör inte bli mindre. Avdelningen känns ogenomtänkt. Beståndet är ganska gammalt. Vi får försöka förnya beståndet löpande.

Ett relativt stort och bra bestånd av folianter, som kan lyftas fram bättre.

Det finns få referensböcker på avdelning J. Samtidigt behövs inte så mycket referenslitteratur inom ämnet utan det är ganska bra som det är idag.

En överblick av nätresurser saknas.

Målgrupper

Avdelningen ska i första hand vända sig till en intresserad allmänhet, men också till studerande från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Det historiska perspektivet ska belysas. Det ska finnas praktiska handböcker. Vi vill också uppmärksamma lagar och etik kring ämnet. Många människor är intresserade av arkeologi och ser gärna dokumentärer om utgrävningar och upptäckter. Mer faktafilmer av populärvetenskaplig natur bör ingå i beståndet.

Litteraturen avser framför allt de nordeuropeiska länderna. Vi ser ingen anledning att under den närmaste tiden satsa på att bredda beståndet med litteratur om andra världsdelar, men däremot ska vi undersöka hur nätresurser kan komplettera beståndet, och för att tillgodose eventuella behov även aktivt erbjuda kunder inköp på efterfrågan.

En sammanställning av elektroniska informationskällor ska finnas vid avdelningens fysiska bestånd. Den ska spegla avdelningens bredd och djup innehållsmässigt, men kan självfallet inte göra anspråk på att vara heltäckande. Kontinuerlig uppdatering är nödvändig.

Exempel på fritt tillgängliga nätresurser:

Arkeologi i Mellanöstern – en virtuell resa

<http://www3.lu.se/klass/aks/smrg/ma/maing.html>

Mellanösterns historia, med fokus på kulturhistoriska monument i Libanon, Syrien och Jordanien. Bakom webbplatsen står doktorander och lärare i Antikens kultur och samhällsliv vid Lunds universitet.

The British Museum COMPASS

<http://www.thebritishmuseum.ac.uk/compass/>

British Museum i London har samlingar från hela världen. I databasen COMPASS kan man söka på flera olika sätt eller göra rundturer i museet på olika teman. Children's Compass är en ingång för barn.

Historiska museet

<http://www.historiska.se>

Historiska museet (SHM) är ett arkeologiskt museum och ansvarsmuseum för svensk kulturhistoria och konst från stenåldern till 1500-talets mitt. På sidorna finns kontaktuppgifter, uppgifter om aktuella utställningar, databaser över museets samlingar, särskilda sidor för skolarbete och för barn, samt beskrivning av museets forskningsprojekt. Möjlighet att ställa frågor till jourhavande historiker.

InfoArtefact

<http://www.infoartefact.se/>

Artefact är en nyhets- och faktatidning om arkeologi. Här finns information om utgrävningar och arkeologiska fynd i Sverige och ute i världen. Uppdateras med nytt nr 1 gång i månaden

Länsmuseet Gävleborg

<http://www.lansmuseetgavleborg.se/>

Länsmuseet Gävleborg arbetar med byggnadsvård, arkeologi, kulturmiljö och kulturturistiska projekt i hela länet.

Riksantikvarieämbetet

<http://www.raa.se/>

Riksantikvarieämbetet är den centrala förvaltningsmyndigheten för frågor som rör kulturmiljö och kulturarv.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Avdelningen vänder sig till en mycket bred målgrupp. Därför ska alla nivåer finnas representerade, allt ifrån modebetonade faktaböcker och populärvetenskap till kurslitteratur.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen för en ganska undanskymd och ouppmärksam tillvaro i biblioteket. Visserligen anser vi inte att avdelningen behöver växa sig särskilt stor, men med tanke på det intresse för arkeologi som finns i samhället är det synd om potentiella användare missar den. Avdelningen har kopplingar till både Geografi och Historia vilket kan lyftas fram bättre.

Hur anskaffar vi medierna?

I nuläget köper vi främst via BTJ. Det är dock ganska få titlar som erbjuds. Vi behöver komplettera med fler inköpskanaler. Vi bör följa utgivningen mer noggrant, vara mer aktiva i vår omvärldsbevakning, ta del av nyhetsbrev och recensioner.

Hur gamla får de bli?

Det är svårt att sätta en generell åldersgräns på beståndet. Mycket gammal litteratur är fortfarande aktuellt och lånas flitigt ut. Beståndet bör likväl fräschas upp och förnyas så att avdelningen känns lite roligare att använda.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Vi ser inget större behov av gallring på denna avdelning, däremot kan det bli fråga om att omplacera en del litteratur till magasinet. Vi måste närmare undersöka vad som idag finns i magasinet och om vi kan gallra där.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Bredden ska finnas på HB. Vissa uppslagsverk och allmänna faktaböcker bör kunna finnas på filialbiblioteken.

Vad kan fjärrånas?

Som allmän princip råder att vi främst ska köpa in den litteratur som efterfrågas. Avhandlingar och litteratur inom vissa ”avvikande” specialområden kan fjärrånas.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

En lättare gallring i öppen hylla och i magasinet.

Beståndet ska till viss del fräschas upp, slitna böcker ska löpande bytas ut mot nya titlar.

Fler inköp av nyutkomna böcker ska ske.

Vi ska finna nya inköpskanaler och bli bättre på omvärldsbevakning, t ex via nyhetsbrev.

Folianter ska uppmärksammas med hjälp av skyltning och exponering.

Inventering av arkeologiska facktidskrifter och nätresurser.

Undersöka möjligheten att placera Historia, Geografi och Arkeologi tillsammans.

Avdelning K - Historia

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 255

Inköpta böcker: 104

Bestånd: 2864

Utlån: 1871

Utnyttjandegrad: 0.65

(år 2003)

Avdelningen består idag av alldeles för välfyllda hyllor. K är på många sätt en dåligt använd avdelning i vårt bibliotek, med undantag för vissa undersignum som flitigt används. Det finns mycket nytt material som ”drunknar” i mängden litteratur. En hel del dubletter. Litteratur i ålderskategorin 1993-1998 behöver gallras.

Referensavdelningen är ganska liten. Främst finns olika sorters lexikon, flaggböcker och biografier. De böcker som står på referensavdelningen finns också i exemplar för hemlån.

Nätresurser inom ämnet finns det gott om, men vi saknar överblick.

Målgrupper

Intresserad allmänhet, studerande från högstadiet och uppåt.

Vad ska avdelningen innehålla?

Lite ”tyngre” litteratur, populärhistoria och faktaböcker. Innehållet ska spegla olika länder och områdets bredd och historia.

En sammanställning av elektroniska informationskällor ska finnas vid avdelningens fysiska bestånd. Den ska spegla avdelningens bredd och djup innehållsmässigt, men kan självfallet inte göra anspråk på att vara heltäckande. Kontinuerlig uppdatering är nödvändig.

Exempel på fritt tillgängliga nätresurser:

Biblioteken.fi – länkbiblioteket

<http://www.biblioteken.fi/sv-FI/lankbiblioteket>

Finländska biblioteksväsendets länksamling. Bra ämnesordsindex.

Kungliga myntkabinettet

<http://www.myntkabinettet.se/svmyhist.htm>

Sveriges mynthistoria.

Mölndals stadsbibliotek

<http://www.molndal.se/bibl/xk.htm>

Mölndals stadsbiblioteks länkkatalog, ordnad efter SAB-systemet.

Tacitus – svensk historia/historisk atlas

<http://www.tacitus.nu/>

Webbplatsen Tacitus.nu handlar om allt möjligt som inträffat under över tusen år av svensk historia. Den huvudsakliga inriktningen är på

Sveriges politiska historia. Tacitus historiska atlas skildrar de europeiska ländernas utveckling från Romarriket till idag, främst genom kartor men även med befolkningsstatistik och regentlängder.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Populärhistoria för allmänheten. Nivå 2 och 3. Det råder i dag ganska liten efterfrågan efter böcker på engelska eller andra språk. Vi håller ett litet bestånd och köper på efterfrågan.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

En ganska stor avdelning i biblioteket och bör så få vara. Vi ska undersöka hur avdelningen hänger samman med andra avdelningar, som Geografi och Arkeologi.

Hur anskaffar vi medierna?

De vanliga inköpskanalerna. Vi följer även utgivningen via nyhetsbrev.

Hur gamla får de bli?

Svårt att sätta en åldersgräns. Avdelningen ska hur som helst vara fräsch. Statistikböcker ska ses över.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Stort behov av gallring. Gammalt i öppen hylla byts ut mot fräscha titlar, och/eller ställs i magasinet. Stort behov av gallring även i magasinet.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Bredd ska finnas på HB. Filialerna kan ha ett mindre bestånd och låna in vid behov.

Vad kan fjärrlånas?

Först och främst inköp på efterfrågad litteratur.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Gallring i öppen hylla och i magasinet.

Inventering av historiska tidskrifter och fritt tillgängliga nätresurser samt material i bibliotekets betaldbaser.

Försök med särskilda temaveckor ska genomföras, då vi lyfter fram ett särskilt område, ett visst signum. Programverksamhet på temat Historia ska testas.

Undersöka möjligheten att placera Historia, Geografi och Arkeologi tillsammans.

Avdelning M – Etnografi, socialantropologi, etnologi

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 56

Inköpta böcker: 21

Bestånd: 634

Utlån: 598

Utnyttjandegrad: 0.94
(år 2003)

Stort bestånd. Det är fullt i hyllorna, mycket böcker, ymnigt, många dubletter.

Beståndet är ålderstiget och bör uppdateras.

Få referensböcker och det finns heller inget större behov av fler böcker som referens.

Foliantavdelningen är mycket bra.

Överblick av nätresurser saknas.

Målgrupper

Framför allt en intresserad allmänhet, men materialet lockar också elever i alla åldrar.

Vad ska avdelningen innehålla?

Innehållet ska spegla olika kulturer ur ett globalt perspektiv.

En sammanställning av elektroniska informationskällor ska finnas vid avdelningens fysiska bestånd. Den ska spegla avdelningens bredd och

djup innehållsmässigt, men kan självfallet inte göra anspråk på att vara heltäckande. Kontinuerlig uppdatering är nödvändig.

Exempel på fritt tillgängliga nätresurser:

Mölnbals stadsbibliotek

<http://www.molndal.se/bibl/xm.htm>

Mölnbals stadsbiblioteks länkkatalog, ordnad efter SAB-systemet.

NativeWeb

<http://www.nativeweb.org/>

Innehållsrik sida om olika folkgrupper i världen. Här finns bland annat olika språk, organisationer, mailinglistor, tidningar och tidskrifter.

NILS – Nätbaserad Information Litteratur Service

<http://www2.malmo.stadsbibliotek.org/nils/hogtider.html>

NILS är en kommenterad länksamling och informationstjänst, som sammanställs av bibliotekarier vid Lånecentralen i Malmö.

Länksamlingen omfattar ämnen som är mycket efterfrågade på folkbibliotek, ämnen där det är svårt att finna relevant tryckt material eller ämnen där allting nästan alltid är utlånat.

RASK

<http://rask.ub.uu.se>

Ämnesportal med kvalitetsbedömda länkar till webbplatser och webbdokument inom humaniora, samhällsvetenskap, rättsvetenskap och genusvetenskap. Mycket material bl a om socialantropologi.

Statens museer för världskultur

<http://www.etnografiska.se>

Gemensam webbplats för Etnografiska museet, Medelhavsmuseet, Östasiatiska Museet i Stockholm och det nya Världskulturmuseet i

Göteborg. Innehåller bl a ett omfattande och informativt Etnografiskt ABC.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Medierna ska framför allt finnas på nivå 2 och 3, populärvetenskaplig litteratur och populära faktaböcker.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

I relation till andra avdelningar är M en ganska lagom stor avdelning. Avdelningen har vissa kopplingar till Ohe, Mångkultur, minoriteter och diskriminering.

Hur anskaffar vi medierna?

Via de vanliga inköpskanalerna: BTJ, Adlibris, lokal bokhandlare.

Hur gamla får de bli?

Kvalitet på litteraturen avgör. Om nya medier finns ska alltför gamla böcker bytas ut.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

En hel del böcker kan gallras, alternativt omplaceras till magasinet, vilket kommer att kräva omfattande gallring också i magasinet.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Bredden ska finnas på HB. Filialbiblioteken bör ha ett allmänt bestånd.

Vad kan fjärrlånas?

Inget. Allt som efterfrågas ska betraktas som inköpsförslag.

Vad behöver göras nu, det närmaste året? Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Gallring i öppen hylla och i magasinet.

Inventering av nätresurser och facktidskrifter.

Försök med särskilda temaveckor, då vi lyfter fram ett särskilt område, ett visst signum.

Vi ska undersöka avdelningens koppling till avdelning Ohe närmare. Programverksamhet på temat Mångkultur.

Avdelning N - Geografi

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning under: 410

Inköpta böcker: 153

Bestånd: 3435

Utlån: 4225

Utnyttjandegrad: 0.81

(år 2003)

Avdelningen har i dag många böcker i kategori 3, från 1993 och äldre. Hela 45 % av medierna, vilket är en alldeles för hög siffra. Vi har också köpt in alldeles för lite av nyutkommet, ungefär en tredjedel. En ordentlig gallring behöver genomföras och äldre upplagor bytas ut mot nya för ett mer aktuellt bestånd. Då skulle avdelningen bli mer attraktiv.

Avdelningen kännetecknas av en väldig bredd: mycket resehandböcker, personliga reseskildringar, många tidskrifter, litteratur om olika län, kartor, etc. Det finns dock mycket inaktuellt material ute i hyllorna. Avdelningen är vildvuxen och omfattande, det är alldeles för mycket böcker i hyllorna.

Referensavdelningen har ett bra urval, dock finns behov av omplacering till magasinet.

Det finns gott om fritt tillgängliga nätresurser på Internet inom avdelningens ämnesområden men det saknas överblick.

Målgrupper

Intresserad allmänhet och studerande i alla åldrar.

Vad ska avdelningen innehålla?

Avdelningen ska kännetecknas av ett bra och brett utbud av tryckta medier. Det ska vara aktuellt material. Innehållet ska också ta hänsyn till vad som bör kunna efterfrågas, t ex material om särskilda smultronställen, upplevelser i ett visst län eller land, osv. Nätresurser ska göras åskådliga för kunderna.

En sammanställning av elektroniska informationskällor ska finnas vid avdelningens fysiska bestånd. Den ska spegla avdelningens bredd och djup innehållsmässigt, men kan självfallet inte göra anspråk på att vara heltäckande. Kontinuerlig uppdatering är nödvändig.

Exempel på fritt tillgängliga nätresurser:

CIA World Factbook

<http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/>

Fakta och information om alla världens länder. Uppdateras regelbundet.

Gästrikland.com

<http://www.gastrikland.com>

Gästrikland Turism. Ett samarbete mellan kommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby.

Lantmäteriet

<http://www.lantmateriet.se/>

Geografisk information i form av kartor, flyg- och satellitbilder i Sverige.

Länkskafferiet

<http://länkskafferiet.skolutveckling.se/>

Länkskafferiet på Myndigheten för Skolutvecklings webbplats riktar sig främst till skolelever mellan 10 och 15 år, men här finns också

mycket att hämta för den allmänt intresserade. Till exempel inom ämnet Geografi.

Mölnbals stadsbibliotek

<http://www.molndal.se/bibl/xn.htm>

Mölnbals stadsbiblioteks länkkatalog, ordnad efter SAB-systemet.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Populärvetenskaplig litteratur för alla åldrar, på svenska och engelska. Inte alltför avancerad litteratur, t ex på akademisk nivå. Kurslitteratur om det är tillgängligt också för allmänheten.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen är stor i förhållande till andra avdelningar, men i viss mån är det berättigat. Den gallring som ska ske handlar mer om att aktualisera beståndet än att krympa avdelningen.

Hur anskaffar vi medierna?

Medier anskaffas främst från Bibliotekstjänst, i viss mån kompletteringar via Adlibris och lokal bokhandel.

Hur gamla får de bli?

Reseguider får max vara 3-5 år. Det är acceptabelt att hoppa över en förnyad upplaga, men knappast mer.

Reseskildringar, personliga betraktelser etc. får vara äldre, och bedöms utifrån relevans.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Äldre upplagor av reseguider ska gallras. Reseberättelser etc. som anses ha ett bestående värde får magasineras.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

Filialerna ska precis som huvudbiblioteket ha ett aktuellt bestånd, och ett brett innehåll av resehandböcker, personliga reseskildringar,

tidskrifter, litteratur om olika län, kartor, etc. om än förstås i mindre omfång.

Vad kan fjärrlånas?

Det ska vara minimalt med fjärrlån, främst ska inköp ske. Det som kan fjärrlånas gäller framför allt utländsk litteratur och material för släkt- och lokalgeografisk forskning.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Avdelningen är i stort behov av gallring.

Till vissa underavdelningar ska mer aktuell litteratur köpas in, och gallring ske av gamla medier för att uppdatera avdelningen.

Samexponering med andra avdelningar bör kunna ske.

Vi ska se över om avdelningen kan placeras tillsammans med Historia och Arkeologi.

Över huvud taget måste vi bli bättre på att exponera, vilket kräver bättre förutsättningar för att kunna exponera medier än som finns idag.

Vi ska pröva att ordna temaveckor med föredrag om t ex resor som ett sätt att lyfta fram avdelningen.

Avdelning O – Samhälls- och rättsvetenskap

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning under 2003 : 1071

Inköpta böcker under 2003: 501

Bestånd: 7624

Utlån: 2797

Utnyttjandegrad: 0.37

(år 2003)

Avdelningen är mycket dåligt använd och otydligt exponerad. Den består av mycket nytt (kategori 1, 1999 och framåt) och mycket gammalt material (kategori 3, 1993 och bakåt). Ny litteratur försvinner i de överfulla bokhyllorna. Det finns många spännande underavdelningar som borde vara intressanta för många människor. Förmodligen förväntar man sig inte att hitta den typen av litteratur på avdelningen.

Referensavdelningen innehåller mycket material från de senaste 5 åren. Främst olika handböcker som behandlar sociologiska termer/uppslagsböcker, politiska lexikon, lagar, fakta om olika organisationer, länders statsskick, diverse uppslagsböcker och statistik, juridiska ordböcker, och böcker nischade i olika ämnen, t ex musikjuridik, konsumenträtt, namnlag, föreningslag, handikaplag, sociallag, arbetsmiljölag, arbetsrätt etc.

Det finns gott om fritt tillgängliga nätresurser på Internet inom avdelningens ämnesområden. Det finns också mycket material i bibliotekets betaldatabaser. Det saknas emellertid överblick.

Målgrupper

Studera på gymnasiet, vuxenutbildning och högskolenivå.
Intresserad allmänhet. Vi ska underlätta för grupperna att få inblick i avdelningens innehåll med hjälp av tydligare exponering.

Vad ska avdelningen innehålla?

På avdelning O finns stora möjligheter att skapa ett mediebestånd där många olika röster och infallsvinklar i samhällsdebatten får utrymme. Aktuell debatt och forskning. Klassiska verk och författare. Historien, samtiden och framtiden. Vad som format den värld vi lever i och formar den idag.

Vissa ämnen bör kunna lyftas fram i särskilda avdelningar. Idag finns en EU-hylla, som skulle kunna få sällskap av särskilda avdelningar för t ex offentligt tryck, populärvetenskap, mångfald och jämställdhet. Det ska finnas en koppling mellan avdelningens bokbestånd och tidskrifter inom ämnesområdet.

Referensavdelningen ska uppdateras, men befintligurvalsprincip och innehåll är bra. Nättjänster kan ersätta tryckt bestånd.

En sammanställning av elektroniska informationskällor ska finnas vid avdelningens fysiska bestånd. Den ska spegla avdelningens bredd och djup innehållsmässigt, men kan självfallet inte göra anspråk på att vara heltäckande. Kontinuerlig uppdatering är nödvändig.

Exempel på fritt tillgängliga nätresurser:

RASK

<http://rask.ub.uu.se>

Ämnesportal med kvalitetsbedömda länkar till webbplatser och webbdokument inom humaniora, samhällsvetenskap, rättsvetenskap och genusvetenskap.

Riksdagen – Debatt & Beslut/Rixlex

<http://www.riksdagen.se/debatt/>

Riksdagens informationssystem. Kommittédirektiv och kommittéberättelsen. Propositioner. Motioner. Riksdagens snabbprotokoll. Riksdagsbibliotekets katalog. Alla svenska lagar och förordningar (SFS) och mycket mer.

SUNET

<http://katalogen.sunet.se>

Svenska webbplatser samlade och sorterade under olika rubriker, bl a Samhälle, Offentlig förvaltning och Politik m m.

Sverige.se

<http://www.sverige.se/>

Vägvisare till samhällsinformation och offentliga tjänster. Alla webbplatser inom offentliga sektorn, ingångar till myndigheter, bolag, organisationer, län, landsting, regioner, svenska kommuner, e-tjänster etc.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Mediebeståndet ska vara anpassat till målgrupperna. Från gymnasiet och vidare till högre utbildning. Populärvetenskaplig litteratur och ”förklaringsböcker” av lagar och avtal för den intresserade allmänheten. Avhandlingar förekommer och ska kunna göra det också i fortsättningen om de bedöms vara av intresse för flera. Nya medier på engelska kan också få förekomma om de bedöms vara av allmänintresse.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Avdelningen tycks idag vara något överdimensionerad i relation till andra avdelningar. Vi försöker redan vara återhållsamma med inköp, då vi konstaterat att nyinköpta böcker drunknar i hyllorna.

Hur anskaffar vi medierna?

Vi köper via sambindningslistorna och på inköpsförslag. Förutom BTJ anskaffas medier från Internetbokhandlare, främst Adlibris, och lokal bokhandel. Nätresurser via Kulda.

Hur gamla får de bli?

Vi ska ha en aktuell och fräsch avdelning. Främst inom kategori 1 och 3. Mellanböcker gallras, om de inte anses ha ett bestående värde. Nya böcker som speglar tidsandan, aktuell debatt och forskning. Äldre böcker ska vara klassiska författare och/eller verk. Även debattböcker som speglat en särskild tidsanda.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Böcker som inte speglar dagens samhälle, debatt och forskning ska gallras, alternativt omplaceras till magasinet om det är fråga om gamla böcker av klassiska författare och/eller verk, eller debattböcker som bedöms ha ett bestående värde.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

HB har ansvaret att bevaka ämnesområdet. Filialerna kan ha ett mindre bestånd, av allmänintresse och lånar vid behov in böcker från HB.

Vad kan fjärrlånas?

Alla ansökningar om fjärrlån ska betraktas som inköpsförslag. Ambitionen bör vara fler inköp, och färre fjärrlån. Endast då inte inköp är möjligt ska fjärrlån göras.

Böcker på andra språk än svenska, om de inte bedöms vara av allmänintresse.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Det råder stort behov av gallring.

En inventering av material på Internet och i tidskrifter ska ske.

Nätresurser sammanställs och görs möjligt att överblicka.

Referensavdelningen behöver fräschas upp. Vi måste undersöka lagar och avtal och deras aktualitet.

Vi måste bli bättre på exponering. Därför ska vi undersöka om vissa underavdelningar kan lyftas fram, och om det är möjligt att skapa ett torg för exponering av medier.

AVDELNING P –Teknik, industri, kommunikationer

Hur ser avd ut?

Bestånd **3214**

Utlån 3644

Utnyttjandegrad **1.13**

Beståndet är 3214 och utlånen 3644 vilket ger utnyttjandegraden 1.13. En siffra som givetvis måste sägas vara dålig, för att inte säga bedrövlig. Pr, Pra.09 och Prc.09 ligger nedtryckt på botten med 0 och toppnoteringen innehas av Pu på 3.67. Topppnoteringssiffran känns ändå låg med tanke på att detta är databöcker. Två på listan är Prb.09 med 3.29 i utnyttjandegrad. Prb.09 har beståndet 14 och utlån 46. Med detta exempel ser vi att statistik också är matematik. Det finns ju en sentens som säger ”lögn, förbannad dikt och statistik”, men i detta fall får vi nog anse att utnyttjandegradsstatistiken är ett graverande bevis på att avdelning P är i ett stort behov av medieplanering. Alltför många gamla och inaktuella böcker skymmer sikten för de nya. Referensavdelningen innehåller ca 10% litteratur som är yngre än fem år. Där finns tekniska ordböcker, lexikon, reparationshandböcker osv.

Pr, Pra.09 och Prc.09 **0**

P.08 0.09

Bestånd 148 utlån 13

Pu 3.67

Bestånd 74 utlån 271

Prb.09 3.29

Bestånd 14 och utlån 46

Referensavdelningen innehåller ca 10 % litteratur som är yngre än fem år

Målgrupper

Avdelning P innehåller många olika ämneskategorier där de olika målgrupperna i många fall inte behöver ha så mycket gemensamt. Keramiker, fotografer, bilmeckare, dataintresserade och modelljärnvägsentusiaster besöker (eller borde besöka) P- rummet. Studerande förekommer inte i den utsträckning man skulle kunna tro. Vår analys tyder på att gymnasieeleverna tillgodoser sina behov någon annanstans (Göranssonska/Sandvik respektive Bessemer) samt att högskolestuderande inom ämnet teknik inte i så stor grad bor inom kommunen. Vi tror dock inte att frånvaron av studerande skulle ha sin direkta orsak i ett oattraktivt bestånd.

Vad ska avd innehålla?

Mångfald är i detta sammanhang inte bara en kliché. Som redan sagts innehåller avdelningen många olika underavdelningar. Data och andra medier om digital teknik (som exempelvis digitalkameror) kommer att nyförvärvas kontinuerligt. Men givetvis kommer nyförvärv av litteratur inom mindre ämnesområden att vara av intresse. Vårt e-boksbestånd ökar, främst mängden databöcker. Vi har 40 tidskrifter under signum P som lånas aktivt och det torde tyda på att desto fler läser dem på biblioteket. Avdelningens styrka är dessa tidskrifter som innehåller aktuell information om exempelvis ny digital teknik. Ljudböcker är intressanta i de fall det erbjuds sådana. Databaser är med anledning av frånvaron av studerande inte högprioriterat men det betyder inte att en inventering bör göras av fria webbresurser.

Nivå

Generellt sett är nivå 2 den nivå som gäller för avd P, med undantag för databöcker där nivå 3 också kan vara av intresse.

Förhållande till övriga biblioteket?

Även om förhållandet gallring/nyförvärv kommer att resultera i att avdelningens bestånd reduceras så kommer P- rummet att ha sin givna plats i biblioteket. Ingen underavdelning kommer att försvinna utan istället kommer möjligheten att lyfta fram och skylta med ett fräscht bestånd att förverkligas.

Anskaffning?

Sambindningslistor kommer tillsammans med AdLibris att vara de kanaler vi främst använder oss av. Men både data och reparationshandböcker har vi hittat andra inköpskanaler för. På tidskriftssidan håller vi ögonen öppna för de publikationer som kan vara av intresse för våra låntagare.

Att vi har en lyhördhet för inköpsförslag är en självklarhet.

Hur gamla får de bli?

Ambitionen är att köpa in ny och aktuell litteratur till avdelningen. Men aktualitetsbegreppet är inte helt lätt att applicera på de olika underavdelningarna. När det gäller avdelningen databöcker så är det lättare att se "bäst för datumet" på dessa än när det gäller böcker om modelljärnvägar eller reparationshandböcker.

Omplacering/gallring

Böcker som inte varit aktiva på fem år kommer att utsättas för granskning och därefter gallras eller magasineras.

Fjärrlån

Vi upplever att fjärrlån sällan efterfrågas på avd P. När så sker betraktas det som ett inköpsförslag och köps in eller fjärrlånas.

Vad behöver göras?

Det finns ett stort gallringsbehov.

Exponering av de tidskrifter som tillhör avdelningen.

Inventering/exponering av e-böcker och nättjänster.

Omplacering av reparationshandböcker.

Utveckling av avd?

Gallring och exponering kommer att göra P- rummet attraktivt

Utnyttjandegraden kommer att fördubblas på många avdelningar.

Satsning på att i P- rummet exponera de tidskrifter som hör till avdelningen.

Avd Q – Ekonomi, näringar

Hur ser avdelning ut just nu?

Beståndet är 4586 och utlån 8342 vilket ger en utnyttjandegrad på 1.82.

Qdf 100/395 3,95 (husdjur)

Qcb 135/527 3.90 (hemmets vård)

Qdfj 351/1310 3.73 (hundar och katter)

Qadd 8/1 0.23 (interstatligt ekonomiskt arbete)

Qbg 42/11 0.26 (kontorsteknik)
Qad-c 49/17 0.35 (svenska näringslivsorganisationer)

Att böcker om husdjur toppar är ingen överraskning. Det är däremot siffrorna för kokböcker. 345/593 utnyttjandegrad 1.72. Detta visar troligen på att vi har för många gamla böcker. Men samtidigt kan man diskutera problematiken i när en receptbok blir gammal? Kanske är det också så att det existerar en myt kring matlagningsböcker. Att intresset eskalerat de senaste året med TV- kanalernas kockprogram råder det ingen tvekan om, men frågan är huruvida dessa böcker är av intresse för att lånas av våra låntagare? Avslöjar våra siffror en myt?

Målgrupper

Avdelning Q är, som alla som jobbar inom biblioteksbranschen vet, en avdelning som innehåller både nationalekonomi och kokböcker.

Blivande riksbankschefswannabeer såväl som matintresserade möts på avdelningen och nickar igenkännande mot grannen som letar litteratur inför köpet av ny hund. Det finns fog för påståendet att människor med mycket olika intressen möts på avdelningen. Alla dessa människor blir förstås våra målgrupper.

Detta kan man se som ett problem eller en utmaning. Vi väljer givetvis att se det som en utmaning. En utmaning som består i att målgrupperna ska känna sig nöjda med beståndet. Ett bestånd som genom planering ska få bättre utnyttjandegradsiffror.

Vad ska avdelningen innehålla?

Avdelningen ska innehålla litteratur som verkligen kan vara intressant för utlån. De undersignum med extremt låg utnyttjandegrad är möjligen "fula ankungar" som vi måste acceptera? Siffrorna för matlagningsböcker tyder på att vi måste fundera kring vad vi ska ha på den hyllan. Det finns 40 tidskrifter som är kopplade till avdelningen. Dessa måste vi lyfta fram genom skyltning på avdelningen.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Nivå 2 och 3.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket?

Q är en avdelning som har sin givna plats och avdelningen står i balans till de andra. Utnyttjandegraden är 1.82 vilket är lågt. Det är

rimligt att tro att ett rejält gallringsarbete höjer siffrorna. Det finns all anledning att fundera kring hur inköpen av litteraturen på Qcaa ska se ut.

Hur anskaffar vi medierna?

Sambindningslistorna kommer fortsättningsvis att vara vår primära inköpskälla. Men nätbokhandeln AdLibris snabbhet och nyhetsbrevservice gör att de är en inköpskanal att räkna med. Inköpsförslag tas alltid under beaktande.

Hur gamla får böckerna bli?

Ambitionen i grunden måste vara att köpa in ny och aktuell litteratur till avdelning Q.

Men vi har ingen given mall för hur gamla böckerna får vara. Detta kommer att skilja sig mellan de olika undersignumerna. Vilket leder in oss till frågan:

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

De böcker som inte varit aktiva på fem år kommer att synas under lupp och därefter görs bedömningen huruvida dessa ska gallras eller magasineras. Efter att ha tagit del av en ”expert” på trädgårdslitteratur så aktualiseras dock frågan om vilka kunskaper vi har om ”kvalitén” på litteraturen. Att en bok inte varit aktiv på fem år behöver i sig inte betyda att boken inte har ett värde. Givetvis måste vi som yrkesverksamma i branschen våga ta ett beslut om ev gallring, men denna insikt om vad litteraturen på en viss avdelning kan betyda om tex en utbildning startar manar ändå till viss besinning och eftertanke.

Vad kan fjärrlånas?

Kurslitteratur som vi inte anser vara av intresse för en större grupp låntagare kommer att fjärrlånas.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Genomgång av avdelning Q har redan påbörjats. På Qca - Qdf har en stor genomgång gjorts, vilket skapat en trevligare atmosfär. En rejäl satsning på skyltning har visat att avdelning redan nu utnyttjas på ett bättre sätt. S.k hyllvärmalistor kommer att visa att en mängd böcker kommer att magasineras/gallras.

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Den stora genomgångsfasen som avdelningen nu utsätts för kommer att bidra till en fräsch avdelning. Skyltning och exponering likaså. Redan nu har en inventering om databaser och fria nättjänster påbörjats. Denna inventering skall leda fram till ett informationsblad som låntagarna kan ta del av.

Avd R – Idrott, lek, spel

Hur ser avdelningen ut just nu?

Bestånd	1008
Utlån	1512
Nyttjandegrad	1.5

Underavdelningen Ra toppar med en nyttjandegrad på 3.9. Vilket får sägas vara en mycket bra siffra. 352 utlån av 90 böcker.

Målgrupper

Ett ökat intresse för kost och olika former av styrketräning och motion på olika nivåer gör att målgruppen (trots att önskan förmodligen är att bli smidigare) är bred. Intressen som Yoga och orkanstyrkan i pokerintresset gör att målgrupperna blir fler och fler. Till detta kommer givetvis ett stort intresse av traditionella sporter som ishockey och fotboll.

Vad ska avdelningen innehålla?

Ett varierat utbud av litteratur för denna avdelnings breda målgrupp. Ett urval måste givetvis göras. I takt med att intresset ökar för vissa idrotter så ökar också bokfloran.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Nivå 2 och 3.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket?

Avdelning R lever placeringsmässigt lite i skymundan. Hur man ska få bukt på detta har vi idag ingen lösning på. Men talet om en ”friare” skyltning på biblioteket kan möjligen lyfta fram litteraturen till fler låntagare som av en eller annan anledning inte hittar till avdelningen.

Hur anskaffar vi medierna?

Sambindningslistorna kommer fortsättningsvis att vara vår primära inköpskälla. Men nätbokhandeln AdLibris snabbhet och nyhetsbrevservice gör att de är en inköpskanal att räkna med. Inköpsförslag tas alltid under beaktande.

Hur gamla får böckerna bli?

Femårsstrecket är en bra tumregel.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Det är oerhört viktigt att se vad som finns att nyanskaffa innan man gör gallring. Ta böcker inom ex volleyboll och bordtennis, inom dessa idrotter finns det inte mycket litteratur på svenska och därför är det viktigt att det vi har får finnas kvar.

Vad kan fjärrlånas?

Speciell idrottshistorisk litteratur lånas idag in till några låntagare.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Avdelningen behöver gås igenom och vi behöver bland annat se på hur vi kan lyfta fram den litteratur som går många låntagare förbi. Ungdomar som har ett motstånd mot läsning, men ett stort intresse för idrott kan hitta för dem bra litteratur som kan få upp läsintresset.

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Sport och träning, lek och spel är stora och viktiga inslag i människans liv och det finns anledning att tro att avdelningen kan komma att bli viktig i medieplaneringsarbetet.

Avd S - Militär

Hur ser avdelning ut just nu?

Bestånd	179
Utlån	82
Nyttjandegrad	0.46

Detta är ingen rolig läsning (och då menar jag inte litteraturen i sig). Nyttjandegraden på denna avdelning, som är en kvarleva från en svunnen tid då militärväsen sågs som så viktigt att det behövde en egen avdelning, är urusel. Det finns ingen anledning att visa siffror för underavdelningarna. Siffrorna talar sitt tydliga språk.

Målgrupper

Att kalla denna avdelning för manlig kan inte möta några stora protester. Att dessa män är äldre gentlemen (?) är också en uppfattning som vår mediegrupp har. Det är mycket som tyder på att avdelning S används av en mycket liten grupp människor som delar samma intresse. Vi finner egentligen ingen anledning att prioritera avdelningen i något slags försök att få fler människor att hitta till den. Det är ingen pacifistisk tanke över detta, snarare en prioriteringsfråga som bottnar i realism.

Vad ska avdelningen innehålla?

Även om vi tydligt kan se den lilla målgruppen så innebär inte detta att vi inte bryr oss om dem. Givetvis måste dessa, om en få, användare få böcker som de är intresserade av. De omfattas helt klart av minoritetskyddet.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Nivå 2 och 3.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket?

S är bibliotekets svarta får. Men världen tycks å andra sidan inte bli särskilt fredligare varför intresset möjligen kan komma att öka.

Hur anskaffar vi medierna?

Sambindningslistorna kommer fortsättningsvis att vara vår primära inköpskälla. Men nätbokhandeln AdLibris snabbhet och nyhetsbrevservice gör att de är en inköpskanal att räkna med. Inköpsförslag tas alltid under beaktande.

Hur gamla får böckerna bli?

Avdelningen skiljer sig från de övriga. Här får den litteratur som finns stå kvar samt att den eventuella nya som kommer i mångt och mycket köps in.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

I detta nu får litteraturen stå kvar.

Vad kan fjärrlånas?

Speciell litteratur kommer att fjärrlånas.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Litteraturen får stå. Inventering av databaser bör göras.

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Samhällutvecklingen kommer möjligen att påverka användandet av avdelningen. Redan nu ser vi att böcker om terrorism börjar komma och ett större intresse för detta genererar möjligen nya låntagare.

Avdelning T - Matematik

Bestånd	284
Utlån	398
Utnyttjandegrad	1.40

Matematik är kanske inte det populäraste ämnet som finns. Vi ser dock att många Komvux-studerande efterfrågar sina kursböcker och eftersom som floran för matematikböcker inte är särskilt omfattande så kan dessa infogas i avdelningen. Man kan väl säga att de böcker som erbjuds via sambindningslistan i de flesta fall köps in.

Matematik är inte ett ämne där böckerna blir direkt gamla och inaktuella vilket gör att de befintliga böckerna kan få finnas kvar samtidigt som vi köper in det som kan vara av intresse för våra låntagare.

Avdelning U - Naturvetenskap

Bestånd	2025
Utlån	1236
Utnyttjandegrad	0.61

Att avdelningen utnyttjas så dåligt är underligt. Inget undersignum är högre 0.98 (Uce Kemi) vilket är förvånansvärt. Som sagt tyder det på att naturvetenskapliga ämnen inte är de som står högst i kurs. Samtidigt är detta en avdelning som innehåller mycket böcker som borde vara av intresse för en bredare publik. Och siffrorna tyder på att en riktig genomgång måste göras för att skapa en avdelning som används bättre. Det finns mycket som tyder på att många gamla böcker skymmer sikten för det nyare materialet.

Avdelning V - Medicin

Bestånd	2283
Utlån	4142
Nyttjandegrad	1.81

Att denna avdelning ligger så pass lågt känns men aning förvånande. Känslan var snarare den att många efterfrågar litteratur från avdelningen. Vb 4.56, Vln 4.79 är dock två avdelningar som visar på att vi har många låntagare som studerar medicin.

Det här är en avdelning som vi upplever att vi köper in mycket litteratur och då använder vi oss främst av Btj. Gallringsarbete har påbörjats för att göra avdelningen ännu bättre. Givetvis är också detta en avdelning som bör ha hänvisning till de fria nätresurserna som finns.

Avdelning X - Musiktryck

Hur ser avdelningen ut just nu?

Utgivning: 7
Inköp: 37
Bestånd: 1642
Utlån: 1558
Utnyttjandegrad: 0,9
(år 2003)

Avdelningen är utbruten ur beståndet, och är placerat tillsammans med avd Ij i ett separat rum (Musikrummet) på nedre plan.

Referenslitteraturen

Exempel på gratis nätresurser:

Folkets hus Spillefolk/Nodesamling:

<http://www.folketshus.dk/spillefolk/noder.html>

Samling av noter med folkmusik omfattande över 1300 låtar från Danmark, Sverige, Norge m.fl. länder. Är sökbar på länder samt på melodityp - exempelvis gånglåt, vals, hambo, polska. Man kan lyssna på melodierna i midi-format och skriva ut dem i PDF-format.

Upphovsman: Folkets Hus Spillefolk

Ämnesord: Folkmusik

Hitta vistexten på biblioteket:

<http://www.stenungsund.se/kommun/kultur/bibliotek/Referens/visregister.asp>

Alfabetiskt uppställd förteckning över vistexter som ingår i ett 100-tal musiktryck bl.a. ur samlingar som Pop, Hits och Vispop.

Upphovsman: Laila Albertsson och Inger Thorsen, Stenungsunds folkbibliotek

Ämnesord: Visor ; Pop ; Schlager och evergreens

Kungliga musikhögskolan i Stockholm, visregister:

<http://www.kmh.se/visor/FMPro?-db=visregister.fp5&-lay=search&-format=hittavisor.htm&-view>

I databasen kan man belägga ett stort antal visor och låtar som publicerats i musiktryck. Det går att söka på valfria ord, titel, första rad, musikaler eller filmer. Det finns även möjlighet att bläddra via ett index på visans titel, kompositör eller musikal/film. Hänvisning ges till boken/musiktrycket där visan finns publicerad.

Upphovsman: Kungliga Musikhögskolan i Stockholm

Ämnesord: Visor ; Schlager och evergreens

STIM/Svensk musik : SKAPS:s arkiv:

[http://www.mic.stim.se/avd/mic/prod/popmusik.nsf/\\$\\$Search?readForm](http://www.mic.stim.se/avd/mic/prod/popmusik.nsf/$$Search?readForm)

I notsamlingen, "SKAPs arkiv", som omfattar mer än 50 000 titlar, kan man hitta noter till äldre svensk populärmusik och schlagers, till revy- operett-, musikal-, jazz- och teatermusik samt till visor.

Samlingen består fr.a. av pianonoter, men det finns även arrangemang för orkestrar och körer. Sök på titel eller första rad i refrängen.

Noterna kan köpas hos STIM/Svensk Musik

Variations (klassisk musik):

<http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores/>

Stor samling med noter med klassisk musik. Här hittar man noter av Bach, Beethoven, Brahms etc. till operor, symfonier och orkestermusik, kammarmusik, musik för piano, verk för solosång m.m.

Upphovsman: Cook Music Library, Indiana University

Ämnesord: Klassisk musik

Målgrupper

Avdelningen ska i första hand vända sig till en intresserad allmänhet, men också till studerande från högstadiet och uppåt.

En viktig målgrupp är också elever och lärare från

Hammargymnasiets musikestetiska program (musik och musikal), samt lärare och elever från Kulturskolan.

Nämnas bör att en stor del av Kulturskolans bestånd av musiktryck är integrerat i folkbibliotekets katalog.

Vad ska avdelningen innehålla?

Avdelningen ska innehålla ett brett urval musiktryck gällande olika instrument, genrer och musikgrupper så väl som noter representerande olika artister. Musiktryck ska finnas också för sång, dans, musikal av olika slag.

Vilken nivå ska medierna vara på?

Nivån bör ligga på 2 och tre. Fjärrlån blir oftast aktuellt när det är något separat musiktryck/någon speciell sångtext vi inte har i vårt bestånd. Oftast kan vi då komplettera beståndet, se det som ett inköpsförslag.

Vilket förhållande har avdelningen till det övriga biblioteket, andra avdelningar?

Man kan tycka att avdelningen har en stor plats i förhållande till andra ämnen på biblioteket, men då bör man betänka att hb är med och förvaltar en musikalisk tradition i Sandviken, med starka kopplingar till det aktiva musiklivet (gymnasiets musikestetiska program och Kulturskolan är mycket viktiga för musiklivet i Sandviken). Dock behöver beståndet ses över, gallras, ev kompletteras.

Hur anskaffar vi medierna?

Som regel handlar vi från btj:s lista, men även från den lokala bokhandeln och nätbokhandel. Som regel är det dock sparsamt med inköpsförslag till denna avdelning.

Hur gamla får de bli?

Musiktryck blir ju inte "föråldrade" i traditionell mening =inaktuella rakt av (med undantag för speciella grupper). Viktigt att se till att musiktrycken är i fysiskt gott skick, ha koll på fräschare utgåvor mm. I övrigt gäller på denna avdelning att vi i viss utsträckning får magasinera det som inte längre är så efterfrågat, men som vi vill spara då t ex en artist är ett stort namn, trycket kan vara svårt att ersätta osv.

Kan de omplaceras, magasineras, gallras?

Gallring och i viss utsträckning magasinering bör vara aktuella strategier på den här avdelningen.

Skiljer sig avdelningarna på hb, filial, skolbibliotek?

HB har det klart största och bredaste beståndet.

Vad kan fjärrlånas?

Svåråtkomliga texter och noter.

Vad behöver göras nu, det närmaste året?

Hur kommer avdelningen att utvecklas?

Gallring, ev magasinering, behöver någon underavdelning kompletteras?

Avdelningen kommer att uppdateras som en konsekvens av detta.

Inköpskanaler, ett urval:

Btj-Media Direkt + Media Direkt/Musik

AdLibris

Bokus/Akademibokhandeln

Bokia, finns nu även på nätet

Libris.se

Orientalia.se

Utländska böcker, invandrarspråk:

http://www.bibl.vgregion.se/vgrtemplates/Page_38236.aspx#

Länkar, ett urval:

BIN-bloggen:

<http://www.binmedieplanerar.se/>

Regionbibliotek Skåne om Medieplanering:

<http://www.medieplanera.nu/>

Biblioteksbloggen:

www.biblioteksbloggen.se

Biblioteksinköp:

<http://inkop.blogspot.com/>

Referensbiblioteket:

www.referensbiblioteket.se